

Positiv psykologi:
Lykkelig med vilje?

12/2010

11. JUNI

ISSN 0105-5399

AnsvarshavendeForbundsformand
Kirsten Nissen**Redaktion**Jens Nielsen (redaktør)
Kurt Ladefoged
Lone Marie Pedersen
Maria Rørbæk**Layout**

Steven Leweson

StillingsannoncerLene Jensen, Datagraf Auning AS,
Energivej 75, 8963 Auning
Tlf. 8795 5555,
fax 8795 5544
annoncer@datagraf.dkLæserindlæg, artikler og
anmeldelser er ikke nødvendigvis
udtryk for redaktionens eller
organisationens mening.
Redaktionen påtager sig intet
ansvar for uopfordret indsendt stof.Alle artikler i Socialpædagogen
kan desuden findes i arkivet på
www.socialpaedagogen.dk**Adresse**Socialpædagogen
Brolæggerstræde 9,
1211 København K
Tlf. 7248 6000
Åbningstid: mandag-onsdag 9-15,
torsdag 9-17, fredag 9-13
Telefax: 7248 6001
redaktionen@sl.dk
www.socialpaedagogen.dk**Abonnement**Abonnementspris 2010:
877,00 kr. inkl. moms (26 numre)
Løssalg: 39,00 kr. + porto**Tryk og produktion**

Datagraf Auning AS

Oplag42.518 i perioden
1.7.08-30.06.09Redaktionen af 12/10
er afsluttet den 03.06.2010.Deadline for læserbreve og
stillingsannoncer til 13/10,
der udkommer den 25. juni, er
mandag den 14. juni kl. 12.
Deadline for stillingsannoncer til
14/10 er den 28. juni kl. 12.
For tekstsiderannoncer er deadline
til 14/10 onsdag den 23. juni.**Forsideillustration:**

Mai-Britt Amsler

Medlem af
Danske
Specialmedier

KOMMENTAR

Det er blevet legitimt at omtale det som et område, der ved enhver tænkelig lejlighed stikker snabelen i kommunekassen for at få del i pengene

Nedbrydende genopretningsplan

Af Marie Sonne

Forbunds næstformand

FOTO: VIBEKE TOFT

For kort tid siden fremlagde regeringen sammen med sit støtteparti en plan for, hvordan de vil få landets økonomi tilbage på sporet. Forslaget, som de kalder en genopretningsplan, er et skoleeksempel på kortsigtet og usympatisk spareiver. Blandt mange sære forslag har regeringen således fundet plads til også at skyde med skarpt mod forældre med børn med handicap.

Hvor en forælder indtil nu har kunnet få fuld kompensation for den manglende løn i et fuldtidsjob – en kompensation på for eksempel 33.000 kroner – så vil der med regeringens genopretningsplan være en øvre grænse på 19.000 kroner om måneden. Og det vil betyde, at mange forældre ikke længere økonomisk kan få det til at løbe rundt, hvis den ene skal gå hjemme og passe barnet. Det er da kortsigtet! For det betyder reelt, at forældre med handicappede børn mod eget ønske bliver nødt til at lade deres barn vokse op på en døgninstitution. Og det er jo, ved vi alle, meget dyrere end at yde kompensation for lønnen. Man sparer ét sted for så at øge udgifterne et andet.

Og frem for alt er det dybt usympatisk. At bruge kruttet på at gøre livet besværligt for en gruppe mennesker, der i forvejen har det svært, det synes jeg er under lavmålet!

Det er helt tydeligt for mig, at det er et skridt videre i den optrappede retorik, jeg synes det specialiserede område har oplevet i løbet af det seneste år. Det er blevet legitimt at omtale det som et område, der ved enhver tænkelig lejlighed stikker snabelen i kommunekassen for at få del i pengene. Lige som det er blevet legitimt at forslå, at man skruer op for knapper som tvangsmedicinering, fastholdelse og andre tiltag, der først og fremmest har til formål at gøre handicappede og udsatte borgere til 'mindre problematiske' at håndtere. Men forslag som i yderste konsekvens er med til at umyndiggøre de selv samme borgere. Det er ikke bare et forkasteligt menneskesyn. Det er også pivulovligt og imod FN's handicapkonvention.

Samme retorik oplevede jeg også på det nyligt afholdte KL-temamøde, hvor den udtrykte holdning var, at borgere, der efter serviceloven har ret til støtte, koster for meget, og at de er skyld i, at kommunerne må spare på deres andre kerneområder – som for eksempel skole og ældrepleje. Det er en bekymrende udvikling, for inden vi får set os om, holder regeringen og kommunerne ophørsudsalg på intentionerne i kompensationsloven. Før vi ved af det, er vi i gang med at afvikle vores velfærdssamfund, og med det de menneskelige værdier og holdninger der må være grundlaget. Så hvis I spørger mig, så er der ikke tale om en genopretningsplan – men en afviklingsplan!

INDHOLD

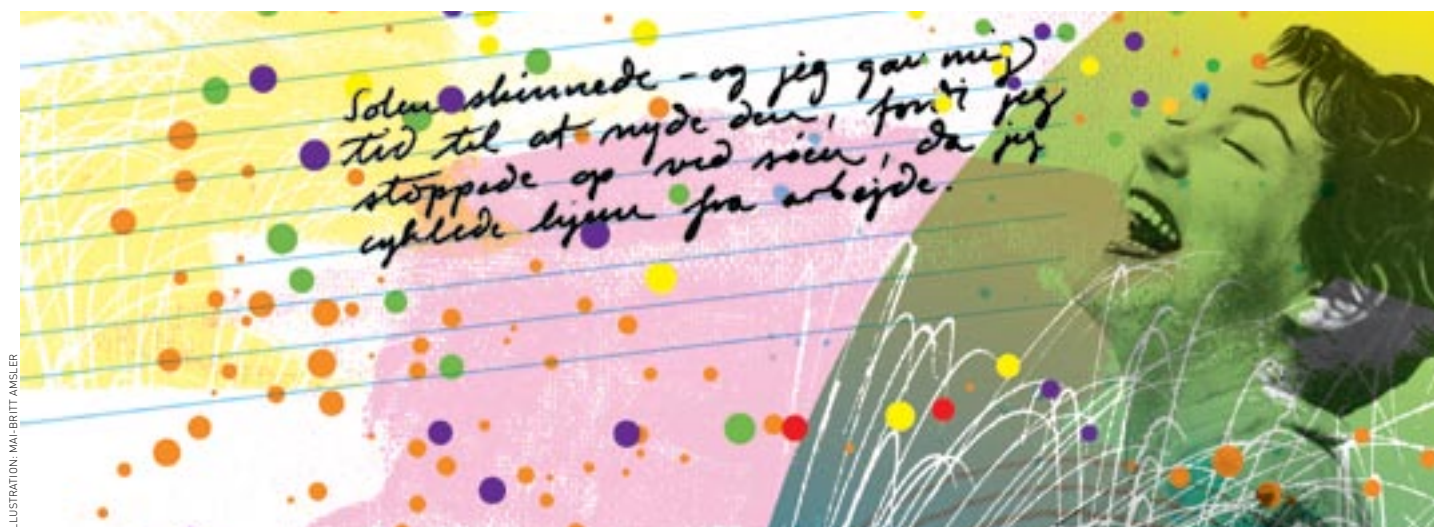

ILLUSTRATION: MAJ-BRITT AMSLER

04 LØNKOMMISSION

Lønkommissionen har talt, nu ligger fakta på bordet, og der er ikke længere nogen undskyldning for ikke at handle. Sådan siger Socialpædagogernes formand, Kirsten Nissen. Og skævvridningen på det skarpt opdelte arbejdsmarked er nu så grelt, at arbejdsmarkedets parter ikke kan håndtere det alene. Folketinget må tage sin del af ansvaret, hvis løngabet skal lukkes – alternativet er en yderligere forværring af rekrutteringsproblemerne og dermed en trussel mod nogle af velfærdens kerneydelser

04 Afstanden til ligeløn: 10 år**06 POSITIV PSYKOLOGI**

Ingen problemer. Kun udfordringer. Nul begrænsninger. Alene muligheder. Sådan lyder parolen på nogle socialpædagogiske arbejdspladser, men der kan være grund til at være på vagt, hvis arbejdspladsen stiller for store krav om en positiv indstilling. Det vurderer lektor Kirsten Marie Bovbjerg. Læs omvendt også hvordan psykolog Henrik Leslye opfordrede til træning i optimisme på en temadag for medarbejdere på småbørns- og familieinstitutioner. Og få intet mindre end opskriften på lykke

06 Bliv lykkelig med vilje**09 Tre spørgsmål til Henrik Leslye****10 Det kan være svært at bevare optimismen når...****11 Øvelse 1: Fokuser på det positive****12 Det positive kan blive negativt****13 Øvelse 2: Træn dig til optimisme****14 OK 2011**

Også uligeløn i egne rækker

16 MARTE MEO

At have et handicappet barn kan slide voldsomt på alle i familien. I Vejle Kommune har familier med et udviklingshæmmet barn nu gennem nogle år kunnet få hjælp via Marte Meo-metoden. Socialpædagog Connie R Lindskov arbejder med metodens principper om udviklingsstøttende kontakt og har med sit fokus på relationer, samspil og kontakt nu hjulpet en lang række familier til en mindre konfliktfyldt og mere harmonisk hverdag

16 Hjælp til mestring og mønsterbrud**19 Støtte til forældre med udviklingshæmmede børn****20 FACEBOOK****21 ERFARINGSUDVEKSLING**

Sådan kan brugere inddrages i ansættelser

23 KOMPETENCEUDVIKLING

Prisforskelle på efteruddannelse

24 MINDEORD

Mindeord over kredsformand Kirsten Hornbæk

27 ANMELDELSE

Det etiske grundlag

LØNKOMMISSION

Afstanden til ligeløn: 10 år

Det kommer til at tage 10 år, og det kommer til at kræve en målrettet indsats med solid økonomisk og politisk opbakning at udjævne uligheden i lønnen hos kvinder og mænd – men efter Lønkommissionens udredning er der ingen undskyldning for ikke at komme i gang, siger Socialpædagogernes formand

Af Jens Nielsen, jni@sl.dk

Vi vidste det jo godt: At arbejde med mennesker giver slet ikke så høj en løn som at arbejde med teknik og maskiner. Med andre ord: Teknikere med en mellemlang videregående uddannelse tjener mere end pædagoger med en uddannelse af samme længde.

Men at forskellen var så markant og så tydeligt knyttet til det kønsopdelte arbejdsmarked blev i hvert fald klart for enhver, da Lønkommissionen sidst i maj fremlagde sin redegørelse om 'Løn, køn, uddannelse og fleksibilitet'.

Lønkommissionen blev nedsat oven på de heftige overenskomstforhandlinger på det offentlige arbejdsmarked i 2008, og den har blandt andet haft til opgave at afdække, hvordan den står til med ligelønnen – her 37 år efter vedtagelsen af ligelønsloven i 1973. Og på det punkt står det ikke særligt godt til: Lønforskellen mellem mænd og kvinder er så stor som 17,7 procent.

Der er ikke tale om summen af individuelle lønforskelle, fastslår kommissionen: Arbejdsmarkedet er stærkt kønsopdelt inden for specifikke fag – vi taler om mande- og kvindefag – og sektorer – den offentlige og den private.

Rundt regnet er to ud af tre ansatte i den private sektor mænd, mens syv ud af ti i den offentlige sektor er kvinder. Kun 15 procent af danskerne har et job, hvor kønsfordelingen er bare nogenlunde fifty-fifty.

Og lønforskellen mellem mænd og kvinder er dybt forankret i denne opdeling, påpeger Lønkommissionen.

Problemet er størst for kvinder med en mellemlang videregående uddannelse: En socialpædagog, en ergoterapeut, en pædagog, en sygeplejerske og en socialrådgiver har langt mindre løn samlet set end de øvrige danskere med en tilsvarende uddannelse.

Det betyder, at en diplomingeniør tjener 49 procent mere end en socialpædagog. Og mens 74 procent af ingeniørerne er mænd, er 76 procent af socialpædagogerne kvinder.

Professionsuddannede kvinder får med andre ord mindst ud af deres uddannelse sådan rent lønmæssigt.

Nu har vi fakta

Lønkommissionens redegørelse får nu Socialpædagogernes formand til at kræve handling:

– Der er ingen undskyldning for ikke at komme i gang. Vi kan ikke længere leve med, at det værdisættes lavere at arbejde med mennesker end teknik, siger Kirsten Nissen

Selvom tallene som sådan er deprimerende, er hun glad for, at der nu er sat tal på og lagt dokumentation frem:

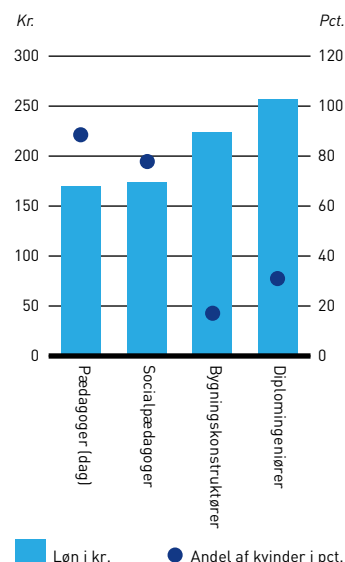
– Det er meget værdifuldt, for nu har alle parter et afsæt – noget at handle på. Vi har nu fået konstateret, at der er problemer med ligeløn på det danske arbejdsmarked. Og det af en enig kommission bestående af både lønmodtagere og arbejdsgivere, konstaterer hun.

– Vi har fået dokumenteret, at kvinder taber lønkampen, og nu må vi så bruge de data til at lægge pres på politikerne. Vi må have en langsigtet planlægning af, hvordan vi samfundsmæssigt løser dette problem. Der er allerede problemer med rekrutteringen i de fag, der er dårligt lønnet – på den måde er uligheden en trussel mod nogle af kerneydelserne i velfærdssamfundet, understreger Kirsten Nissen.

Lønkommissionen foreslår da også, at den offentlige sektor bliver underkastet et eftersyn, der skal forny den og sikre, at den er attraktiv:

'Målet er samtidig at øge arbejdsglæde, engagement og udfoldelsesmuligheder for den enkelte medarbejder, leder, institution og virksomhed til gavn for den offentlige sektors effektivitet, opgaver, borgere og brugere', hedder det i kommissionens konklusioner.

Standardberegnet timefortjeneste (uden genetillæg) og andel af kvinder

Blandt andet opfordrer kommissionen også til at se nærmere på den skæve fordeling af mænd og kvinder i lederjob.

Et langt – og dyrt – træk

Sammen med Sundhedskartellet, Dansk Socialrådgiverforening og BUPL har Socialpædagogerne fremlagt en plan for, hvordan der kan arbejdes hen mod ligeløn over en 10-årig periode. Hurtigere kan det ikke gøres, mener Kirsten Nissen, og det kan ikke klares af arbejdsmarkedets parter alene:

– Problemet er nu så alvorligt – skævvridningen er så massiv – at det ikke alene kan løses på én gang via forhandlingssystemet. Og samtidig står vi som offentligt ansatte i den situation, at krisen og reguleringsordningen betyder, at vi forud for de kommende overenskomstforhandlinger faktisk 'skylder' løn. Vi får altså brug for yderligere nogle overenskomstforhandlinger til at rette op på det.

Men sammen med Sundhedskartellet, Dansk Socialrådgiverforening og BUPL understreger Socialpædagogerne, at der hviler et stort ansvar på Christiansborg-politikerne, hvis det skal lykkes.

Derfor skal der udarbejdes en handlingsplan, der frem mod 2020 skal lukke løngabet mellem kønnene. Det kommer til at kræve politisk vilje og indsats og erkendelse af fælles ansvar, siger Kirsten Nissen:

– Vi har fremlagt en såkaldt 2020-plan, hvor vi lægger op til, at vi inden 2020 ved fælles indsats skal løse problemet med uligeløn som følge af det kønsopdelte arbejdsmarked. Det er et langt sejt træk, der indbefatter alle parter på arbejdsmarkedet. Og Christiansborg, siger Kirsten Nissen:

– Folketinget har et stort medansvar for at sikre en velfungerende offentlig sektor, og politikerne

må sikre, at der rent faktisk er penge til at nå det her mål. Det er ganske enkelt ikke et mål, arbejdsmarkedets parter selv kan nå uden bredere økonomiske rammer.

Nyt værktøj, tak

De fire faglige organisationer bag 2020-planen vil også have revideret ligelønsloven fra 1973. Skal gabet mellem mænds og kvinders løn lukkes, kræver det nyt værktøj.

– Loven om ligeløn var en stor sejr, bestemt, og den har ført mange gode ting med sig, men den har slet ikke kunnet anvendes til at dæmme op for de uligheder, der skyldes det kønsopdelte arbejdsmarked, konstaterer Kirsten Nissen.

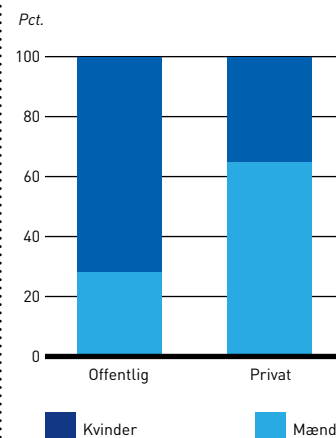
Hun peger på, at en ny lovgivning skal have fokus på at sikre ligeløn mellem kvinde-domine-rede og mande-dominerede fag.

En af metoderne kan være at indføre metoder – et vedtaget jobvurderingssystem – der kan gøre det muligt at foretage systematiske og kønsneutrale sammenligninger på tværs af kvindedomine-rede og mandedomine-rede fagområder.

Man har med stor succes indført et lignende system i Sverige. Det betyder, at man via dette jobvurderingssytem ville kunne vurdere, om det for eksempel er rimeligt, at en diplomingeniør tjener 150.000 kr. mere om året end en socialpædagog, når begge faggrupper har en mellemlang videregående uddannelse.

– Det kunne vi med fordel lade os inspirere af. Den slags uhyrlige forskelle må der i hvert fald gøres noget ved, hvis vi i fremtiden skal kunne rekruttere arbejdskraft til det offentlige arbejdsmarked. Og der skal handles nu, siger Kirsten Nissen. ■

Kønsfordelingen i den offentlige og private sektor i 2007

Den lille forskel er kæmpestor

Op til offentliggørelsen af Lønkommissionens redegørelse fremlagde Grethe Christensen, Sundhedskartellet, Henning Pedersen, BUPL, Bettina Post, Dansk Socialrådgiverforening og Kirsten Nissen, Socialpædagogerne, i en kronik i Jyllands-Posten deres bud på, hvordan man kan komme tættere på ligelønnen. De skrev blandt andet:

'For år tilbage fik kvinderne at vide, at hvis de bare uddan-

nede sig noget mere, så ville lønforskellen mellem kønnene forsvinde. Kvinder uddanner sig nu som aldrig før, der er bare ikke sket en dyt med lønnen. Uddannelsesgab er lukket, men løngabet består.'

'Konklusionerne i Lønkommissionens rapport viser entydigt, at vi som samfund systematisk favoriserer arbejde og uddannelse med søm, skruer og byggeplaner frem for sundhed, omsorg og

socialfaglige indsatser. Begge arbejdsområder anses vel for vigtige, men den økonomiske kvittering for interessen er altså størst for mænd, nøjagtig som den var i slutningen af 1800-tallet.'

'Det kønsopdelte arbejdsmarked kan ikke retfærdiggøre, at kvinders arbejde værdisættes lavere end mænds eller at uddannelse indenfor social- og sundhedsområdet er mindre værd end uddannelse indenfor

teknik. Den offentlige sektor har en central rolle i udviklingen af samfundet, herunder at skabe gode og effektive rammer for udviklingen i den private sektor.'

'At tage ansvar for en løsning af ligelønsproblemet er således med til at sikre, at de velfærdsydelser, som den offentlige sektor leverer til danskerne, er af høj kvalitet.'

POSITIV PSYKOLOGI

Bliv lykkelig med vilje

Få opskriften på lykken. Intet mindre. Det var, hvad deltagerne på en tema-dag om positiv psykologi blev stillet i udsigt

Af Maria Rørbæk, mrk@sl.dk
Illustration: Mai-Britt Amsler

Hvad er det, der gør os mennesker lykkelige? Og hvordan får vi mere af det? Sådan opsummerede erhvervpsykolog Henrik Leslye de vigtigste spørgsmål i positiv psykologi, der er en nyere retning inden for psykologisk forskning.

Han var underviser på temadagen 'Positiv psykologi – sæt fokus på styrker, engagement og arbejdsglæde,' der i maj blev afholdt af Netværket for familie- og småbørnsinstitutioner, der hører under Socialpædagogernes Landsforbund.

Til daglig arbejder tilhørerne med omsorgssvigtede børn og socialt truede familier – i dag skal de selv i fokus. Positiv psykologi handler nemlig i høj grad om at arbejde med sig selv, så man for eksempel finder sine egne styrker eller træner sig i at fokusere på det positive frem for det negative.

– Nogle elementer af positiv psykologi minder om noget, der står i et dameblad: Skriv tre positive oplevelser ned inden du går i seng. Men positiv psykologi bygger på forskning, hvor man for eksempel har undersøgt, hvad det gør ved menneskers egen oplevelse af lykke at skrive tre positive ting ned. Og den forskning viser, at hvis du gør det i en uge, kan det måles på dit lykkeindeks, altså

spørgeskemaer hvor du selv angiver, hvordan du har det, fortæller Henrik Leslye.

Lille hjerne – stor betydning

I undervisningslokalet på Mødecenter Odense lægger Henrik Leslye to knyttede hænder sammen. Større er den ikke, hjernen, der vejer 1,2 – 1,3 kilo, og har så kæmpe stor betydning for vores liv. Der-

Positiv psykologis historie

Et af de store navne inden for positiv psykologi er den amerikanske psykolog Martin Seligman, der tidligere har beskæftiget sig meget med blandt andet depressioner. Da han i 1998 blev valgt til præsident for det amerikanske psykologiske selskab, proklamerede han i sin åbningstale, at fokuseringen på det syge sind havde betydet, at der blev viet alt for lidt opmærksomhed på det sunde og på det, der gør livet værd at leve.

Den tale bliver af mange regnet for den positive psykologis fødsel, og siden har flere og flere psykologer beskæftiget sig med emnet.

Læs mere på www.authentic happiness.com, der også rummer en række test, der for eksempel har til formål at måle om man er mere eller mindre optimistisk end andre.

Det handler ikke kun om at føle sig lykkelig. Hvis jeg nu kunne sætte en dims på din arm, der sprøjtede kemikalier ind i din krop, og du så følte dig lykkelig resten af dit liv, ville du så have dimsen

Henrik Leslye

inde er hundrede milliarder hjerneceller bundet sammen. De kan forbindes på et utal af forskellige måder, men det er som at gå i en tætbevokset jungle: Har man først én gang slået sig vej igennem, er det nemmere at gå samme vej igen end at slå en ny vej. Og har man først tillært sig en bestemt måde at tænke på, så man for eksempel hæfter sig mere ved det negative end ved det positive, er hjernen tilbøjelig til at blive ved med at tænke på samme måde – men det kan lade sig gøre at slå nye veje i junglen, og det kan lade sig gøre at lære at tænke på nye – mere positive – måder.

Målet er ifølge Henrik Leslye at få mere end tre gange så mange positive følelser som negative.

– Forskning indenfor positiv psykologi, der både bygger på spørgeskemaundersøgelser, observationer af grupper og biologiske målinger af for eksempel udskillelse af adrenalin, viser, at når man har tre gange så mange positive som negative følelser, så bliver livet blomstrende, siger han.

Fakta om netværket

Socialpædagogerne har 17 faglige netværk for medlemmer, der arbejder indenfor særlige – mindre – arbejdsområder. Et af dem er det faglige netværk for småbørns- og familieinstitutioner.

Netværkene har som hovedmål at udvikle faglighed og fagets kvalitet. Læs mere på www.sl.dk/netværk

Det negative gør stærkere indtryk

Henrik Leslye forklarer, at hjernen er sådan indrettet, at negative input gør et stærkere indtryk end positive.

– Dét var en fordel for urmennesket, fordi det var nødvendigt for overlevelsen. Sabeltigreren skulle dog have lidt mere opmærksomhed end glæden over at have fundet et æble, men der er ikke så mange sabeltigre mere, og nu kan det være en fordel at træne hjernen til at fokusere mere på det positive, siger han.

Henrik Leslye kigger ud over forsamlingen.

– Men det handler ikke kun om at føle sig lykkelig. Hvis jeg nu kunne sætte en dims på din arm, der sprøjtede kemikalier ind i din krop, og du så følte dig lykkelig resten af dit liv, ville du så have dimsen, spørger han en kvinde, der ryster på hovedet.

– Nej, konkluderer Henrik Leslye, det vil vi nemlig ikke.

– Men hvis vi får flere positive følelser, så får vi også en masse af det, der skaber det gode liv: De positive følelser åbner op for kreativitet, for at knytte bånd mellem mennesker, og de giver os modstandskraft til også at klare det negative. Positiv psykologi handler ikke bare om at få positive følelser, men om det gode liv, siger han.

Opskriften på lykke

På tavlen skriver Henrik Leslye intet mindre end opskriften på lykke. De elementer, som forskerne indenfor positiv psykologi har fundet frem til at mennesker bliver lykkelige af:

- Nydelse – herunder ikke alene glæden ved for eksempel at spise en god middag, men også glæden ved at føle sig mødt og anerkendt i samværet med andre mennesker.
- Udfordring.
- Meningsfuldhed.

Derefter giver han tilhørerne en række værktøjer, der kan bruges til at få mere af dét. Lige fra en dyb vejrtrækningsøvelse, der blandt andet kan bruges til at skabe en tænkepause, inden man reagerer på en negativ impuls (der jo virker stærkere end de positive impulser) – til en øvelse, der går ud på at finde sin egne styrker og bruge dem i nye sammenhænge. Tilhørerne får også opskriften på optimisme (læs den i boksen: Træn dig til optimisme).

Henrik Leslye slutter dagen af med en lille peptalk:

– Positiv psykologi er en paraply over, hvad der videnskabeligt kan give os flere positive følelser. Det er redskaber – og de virker kun, hvis man bruger dem. For husk: Det gælder om at få mere end tre gange så mange positive følelser som negative følelser. Det er der, der sker mirakler. ■

Tre spørgsmål til Henrik Leslye

Efter temadagen stillede Fagbladet Socialpædagogen følgende spørgsmål til Henrik Leslye

Af Maria Rørbæk, mrkl@sl.dk

Hvorfor kan træning i optimisme gøre et menneske mere lykkeligt?

– Fordi vi ikke ser verden som den er, men ser den gennem et filter. Undersøgelser viser for eksempel, at hvis du viser folk 10 positive ord og 10 negative ord i et splitsekund, og ser hvor mange du når at opfange, vil mennesker i en positiv sindsstemning opfange flere positive ord end mennesker i en negativ sindsstemning. Træning i optimisme handler ikke om at trylle verden om, men om at se den gennem et andet filter. Et filter, der gør dig mere opmærksom på det positive, så det kommer til at fylde mere – for når de positive følelser fylder mere, bliver du også langt mere kreativ, social og bedre til at løse opgaver.

Kan fokus på det positive ikke fjerne fokus fra det negative, som man måske burde reagere på – så man for eksempel ikke bruger kræfter på at bekæmpe nedskæringer?

– Nej, det mener jeg ikke, for så kunne jeg jo lige så godt uddele valium. Positiv psykologi handler ikke om, at man skal møde verden med et falsk smil og vende ryggen til det grimme. Det handler om, at man skal få energi til at kæmpe – ikke om at forlige sig med sin skæbne.

Du anbefaler, at man isolerer negative hændelser og ser dem som en engangsforestilling – og breder positive hændelser ud og ser dem som noget generelt. Men hvad nu, hvis det negative faktisk er

mønstret, og det positive undtagelsen – hvis du som socialpædagog for eksempel oplever, at hver gang det lykkes at få bygget en relation op til et barn på en døgninstitution, så tænker sagsbehandleren, at nu kan der spares penge – og så bliver barnet flyttet i familiepleje, selv om du finder det helt uhensigtsmæssigt. Er det så ikke et problem at være optimist – hvis man hellere skulle handle?

– Nej, det mener jeg slet ikke. Jeg ser det helt omvendt: Hvis du én gang virkelig har prøvet at gå planken ud og kæmpe for et barn, uden det nyttede, og du så tænker, at det aldrig nytter at kæmpe, så sker der i hvert fald ikke en positiv forandring. Men hvis du hæfter dig ved, at der kom bare en lille smule positivt ud af din kamp – eller at det i det mindste var godt, at du kæmpede – så får du energi til at blive ved. Positiv psykologi handler ikke om, at du ikke må bemærke, hvis der er et negativt mønster – du må bare ikke få det negative til at brede sig, så du for eksempel tænker: Det lykkedes ikke at kæmpe for barnet. Det er nok fordi, jeg er en dårlig socialpædagog – og jeg er nok også en dårlig kone. ■

Henrik Leslye

Henrik Leslye er uddannet psykolog, cand. psyk fra Københavns Universitet.

Han arbejder blandt andet som foredragsholder og underviser i virksomheden SEB-gruppen.

POSITIV PSYKOLOGI

Det kan være svært at bevare optimismen når...

...der kommer begrænsninger udefra, som for eksempel nedskæringer, der kan medføre en mere presset hverdag. Det er ikke så svært at bevare optimismen, når der for eksempel er problemer med børnene – for så er det ofte noget, jeg selv kan gøre noget ved. Det svære er, når politikere og andre tager beslutninger vedrørende vores børn uden at kende nok til området – når økonomi går over faglighed, og jeg kan se, at det går ud over børnene

Dorte Nielsen, socialpædagog på døgninstitution

...der er nedskæringer, nedskæringer, nedskæringer. Børnene bliver anbragt senere og senere og er mere og mere skadede. Det virker, som om den forebyggende indsats er sparet væk på forhånd. Det er økonomien, der er problemet – ikke fagligheden. Så jeg håber bare snart, vi får et folketingsvalg, så vi kan komme af med skattestoppet

Jørn, socialpædagog på døgninstitution

...man yder en ekstra indsats og tager på koloni med børnene – og så faktisk får en ringere løn, fordi man ifølge vores lokalaftale som oftest kun får løn for 13 ud af døgnets 24 timer, når man er ude af huset

Jette Ballegaard, socialpædagog på Center for høretab i Fredericia

...jeg som leder oplever, at medarbejderne har svært ved forandringer og giver ukvalificeret modstand i stedet for kvalificeret modspil. Når medarbejderne fokuserer på det negative, og det de kan miste – i stedet for de muligheder, der åbner sig

Peter Anders Larsen, leder af børn- og ungecenteret i Svendborg

...økonomien kommer til at være styrende i anbringelsessager. Konkret kan jeg nu se, at der er ledige pladser på vores familieafdeling, hvor hele familier bor og bliver udredt i forhold til forældreevne – og det er formentlig ikke fordi, der er færre familier med behovet, men fordi kommunen ikke har pengene til anbringelserne

Anette, socialpædagog på døgninstitution for børn og familier

...det går rigtig godt med et barn, og vi har nået mange af de mål, vi ønskede – og kommunen så ikke længere vil betale for et ophold hos os, og for eksempel flytter barnet i en plejefamilie. Selv om vi ikke tror, det er det bedste

Jette Ballegaard, socialpædagog på Center for høretab i Fredericia

Hvornår har du svært ved at bevare optimismen på dit arbejde?

Er det rimeligt at ledelsen stiller krav til medarbejdernes selvudvikling? Hvor går grænsen?

**Deltag i debatten på
www.socialpaedagogen.dk**

De ovenstående citater stammer fra interviews fra deltagerne i tema-dagen om positiv psykologi, der var arrangeret af Socialpædagogens netværk for medarbejdere på småbørns- og familieinstitutioner. Nogle ønskede at præsentere sig med fulde navn – andre kun med fornavn.

ØVELSE 1 Fokuser på det positive

Hvad er der sket af gode ting i dag? Og hvad var min andel i det? Sådan kan du spørge dig selv, inden du går i seng om aftenen – og skrive tre ting ned i en lille bog. For eksempel:

1 Jeg havde det hyggeligt med min kollega Hanne, mens vi planlagde næste uges aktiviteter. Jeg var selv i godt humør.

2 Solen skinnede – og jeg gav mig tid til at nyde den, fordi jeg stoppede op ved søen, da jeg cyklede hjem fra arbejde.

3 Det gik rigtig godt på personalemødet, da jeg fortalte om en ny pædagogisk metode, som jeg har erfaring med fra mit tidligere job. Jeg havde selv tilbudt at fortælle om det.

Øvelsen findes i lidt forskellige udgaver. Erhvervspsykolog Henrik Leslye anbefaler, at man gør det i en uge – andre anbefaler en lidt længere periode. Bliver du ved alt for længe, bliver det mekanisk og effekten går tabt.

ILLUSTRATION: MAI-BRITT AMSLER

Man får nogle andre svar, når man spørger, hvorfor glasset er halvt tomt, end når man spørger, hvorfor glasset er halvt fuldt, og måske har man brug for begge typer svar for at blive klogere

Kirsten Marie Bovbjerg

Det positive kan blive negativt

Der kan være grund til at være på vagt, hvis arbejdspladsen stiller for store krav om en positiv indstilling. For det positive kan blive negativt, mener Kirsten Marie Bovbjerg fra DPU

Af Maria Rørbæk, mrk@sl.dk
Illustration: Mai-Britt Amsler

Hos os har vi ikke problemer. Vi har udfordringer. Sådan lyder parolen på nogle socialpædagogiske arbejdspladser. Og den parole kan give bagslag, vurderer Kirsten Marie Bovbjerg, der er lektor på Danmarks Pædagogiske Universitetsskole (DPU) og for øjeblikket forsker i stress og trivsel – og tidligere blandt andet har forsket i selvudviklingskurser og NLP.

Hun er kritisk overfor tanken om, at det frem for alt gælder om at være positiv. At man altid skal se muligheder frem for begrænsninger.

– Det er selvfølgelig ikke fordi, jeg mener, at det gælder om altid at være sur og tvær, eller at man kun skal fokusere på det negative. Vi har alle sammen nogle hverdagserfaringer om, at der kan

komme noget godt ud af at se lyst på tingene og være positiv. At man møder venlighed, når man selv er venlig – men det positive har en grænse, siger hun.

Kirsten Marie Bovbjerg påpeger, at der for øjeblikket er en udbredt tendens til at hylde den positive tilgang.

Det kan man se på boghandlerens hylder, hvor der er bøger med titler som 'Lev dig lykkelig,' 'Lykkelig uden grund' og 'Glæd dig.'

Og det kan man høre, når folk der beskæftiger sig med arbejdsmiljø for eksempel foretrækker at tale om trivsel frem for stress – og om nærvær i stedet for fravær.

Positiv med måde

På den ene side vurderer Kirsten Marie Bovbjerg, at der ofte kan komme noget godt ud af at have et positivt udgangspunkt, så man for eksempel begynder at undersøge, hvorfor nogle medarbejdere på en arbejdsplads har 'langtidsnærvær' og har et lavt sygefravær.

På den anden side vurderer hun også, at det kan gå for vidt, hvis man systematisk undlader at beskæftige sig med det negative, og for eksempel ikke vil fokusere på, hvorfor nogle bliver langtidssyge.

– Hvis man beslutter, at man slet ikke må diskutere, hvorfor noget er negativt, kan man komme til at udelukke en frugtbar diskussion. Man får nogle andre svar, når man spørger, hvorfor glasset er halvt tomt, end når man spørger, hvorfor glasset er halvt fuldt, og måske har man brug for begge typer svar for at blive klogere, siger hun.

Også for det enkelte menneske mener Kirsten Marie Bovbjerg, at det kan blive problematisk med en arbejdspladskultur, hvor man hele tiden bliver opfordret til at tænke og opfatte alting positivt.

– Oplevelsen af uretfærdighed – mod en selv eller mod andre – er noget, der virkelig tærer på trivslen. Og det er skidt, hvis man ikke kan få mulighed for at pege på det eller diskutere det, fordi det er negativt. Det kan virke krænkende på

Diskuter dilemmaet på facebook

Kan det positive blive negativt?

Er det rigtigt, at det gælder om at se udfordringer frem for problemer – muligheder frem for begrænsninger? Kan det blive negativt, hvis man som medarbejder fokuserer på det positive?

Deltag i debatten på facebook / se hvordan på www.sl.dk/facebook

det enkelte menneske, hvis man hele tiden bliver opfordret til at udelukke en bestemt del af ens erfaringsunivers – nemlig de negative erfaringer. Sat på spidsen som hvis et menneske følte, at det havde været udsat for en voldtægt, og fra sine omgivelser fik at vide, at nej, du har haft en seksuel udfordring. Det ville krænke denne persons negative erfaringer, og det ville vi jo ikke acceptere.

Loft over personlig udvikling

Kirsten Marie Bovbjerg er også kritisk over for ideen om, at medarbejdere skal arbejde med sig selv og for eksempel øve sig i at tænke positivt. Ikke fordi hun ikke mener, at mennesker kan udvikle sig – men fordi der sjældent bliver sat en grænse for, hvornår det ikke længere er menneskeligt muligt at udvikle sig – og hvilken udvikling, der er rimelig og ønskelig for den enkelte.

– Når forestillingen om ubegrænset udvikling dominerer, bliver det meget svært at sige: 'Det her

kan jeg faktisk ikke magte.' Ideen om konstant udvikling gør det svært at tale om, hvad der er rimeligt – og hvad der ikke er, siger hun.

I det forskningsprojekt, som hun for øjeblikket laver om stress og trivsel, har Kirsten Marie Bovbjerg blandt andet interviewet medarbejdere og ledere på offentlige arbejdspladser.

En af medarbejderne fortalte, at der på hendes arbejdsplads var så meget at lave, at det var helt umuligt at nå – og at det hverken var tilladt at afspadsere eller arbejde over med ekstra løn.

– For at klare arbejdsopgaverne mødte hun op i weekenden og arbejdede uden løn. Hun sneg sig derind – for at opdage, at der sad tre andre kollegaer og arbejdede på samme måde som hun selv. Når arbejdspresset er så stort, mener jeg ikke, det nytter at tale om udvikling og en positiv tilgang. Så gælder det først og fremmest om at tale om, hvad der er af arbejdsopgaver – og hvad man med rimelighed kan nå. ■

ØVELSE 2 Træn dig til optimisme

'Æv, jeg fik ikke jobbet som afdelingsleder. Det er nok fordi, jeg ikke har lederevner. Det nytter næppe at søge andre lederstillinger'. Sådan tænker en pessimist.

'Æv, jeg fik ikke jobbet som afdelingsleder. Det er nok fordi, de ansatte en med mere erfaring indenfor området. Jeg melder mig til et lederkursus og søger nogle flere stillinger'. Sådan tænker en optimist.

Ifølge den amerikanske psykolog Martin Seligman isolerer optimisterne de negative hændelser som enkelttilfælde, der kun siger noget om en konkret situation – hvorimod pessimisterne lader de negative hændelser brede sig, så de kommer til at sige noget generelt. Og omvendt med de positive hændelser: Optimisterne folder dem ud og tænker for eksempel:

'Fedt, at jeg fik jobbet som afdelingsleder. Det må være fordi jeg har lederevner. Jeg er i det hele taget kanondygtig til mit job.'

Mens pessimisterne isolerer de positive hændelser, så de kun siger noget om en konkret situation, for eksempel:

'Fedt, at jeg fik jobbet som afdelingsleder. Det må være fordi, jeg gjorde et godt indtryk til lige netop dén jobsamtale.'

Men pessimisterne er ikke dømt til sortsyn – ifølge Martin Seligman kan optimisme trænes ved målrettet at fokusere på at opfatte positive hændelser som tegn på noget generelt og vedvarende – og negative som noget specifikt og midlertidigt.

Psykolog Henrik Leslye forklarer det sådan her:

– Du skal anfægte de negative tanker. Og det skal gå lynhurtigt. Det gør det ikke i starten, men øvelse gør mester. Dine tanker er ikke sandheder, men overbevisninger! Gå i kødet på dine overbevisninger og anfægt dem, som om de var fremsat af en modstander, hvis syn du slet ikke deler. Hvad vil du sige til vedkommende – og hvordan vil du underbygge dit argument med alternative fortolkningsmåder – på en realistisk måde. Dette handler ikke om selvbedrag eller virkelighedsforvanskning.

OK 2011

Også uligeløn i egne rækker

Lønkommissionens betænkning var lige på trapperne, da Socialpædagogernes formand og næstformand holdt det sidste regionale møde for tillidsrepræsentanter og repræsentanter for ledersektionen i Region Hovedstaden som optakt til OK 2011-forhandlingerne

Af Kurt Ladefoged, kl@sl.dk

Illustration: Gitte Skov

Der var allerede lækket resultater fra Lønkommissionens betænkning, da Socialpædagogerne den 25. maj i Ingeniørforeningens lokaler afviklede det sidste af i alt fem regionale møder op til forberedelsen af kravene til overenskomstforhandlingerne, OK 2011. Betænkningen måtte ellers først offentliggøres den 28. maj.

Forbundsformand Kirsten Nissen kunne derfor allerede her løfte sløret for, hvordan uligelønnen virker på socialpædagogernes område:

– Vi bliver sammenlignet med diplomingeniørerne og bygningsteknikere, der har en uddannelse af samme længde. Men kommissionens tal viser, at vi sakker omkring 30 procent bagud i løn. Det viser tydeligt, at arbejde med teknik belønnes mere end omsorgsarbejde med mennesker. Det er en uholdbar situation, fastslog Kirsten Nissen.

Hun gjorde i samme åndedrag opmærksom på, at det ikke er et problem, der kan løses ved en enkelt overenskomstsituation:

– Derfor har vi sammen med en række andre forbund udarbejdet en såkaldt 2020-plan, hvor uligelønnen gradvist udlignes. Her arbejder vi på fuld kraft på at få politikerne til at forstå, at en sådan uligeløn ikke kan fortsætte.

– Den billigste måde at skaffe lønstigninger på vores område vil være via tillæg. Det er nemlig en meget dyr løsning at flytte grupper med hele trin, sagde Kirsten Nissen.

Hun var også inde på, hvordan den nuværende decentrale løn fungerer på Socialpædagogernes

område. Og her kunne hun konstatere, at udmøntningsgarantien fungerer.

– Men det er meget svært at få overblik over tilbagefaldsmidlerne. Når en højtlønnen forlader arbejdspladsen, så har disse løndele en tendens til at indgå i den almindelige drift i stedet for at blive givet til de øvrige medarbejdere. Det er en stor fejl, fordi det jo er vores egne lønmidler, som vi selv har været med til at betale for.

– Uligelønnen viser sig også ved fordelingen af decentral løn. Der er det i høj grad de mandlige ansatte, der får tildelt decentrale løntillæg. Og der har vi altså selv indflydelse på fordelingen. Derfor er jeg så flov over, at kvinderne i den grad holder sig tilbage, og at det er mændene, der får pengene, sagde Kirsten Nissen.

Spekuleres i deltid

Arbejdstid og tillæg er også populære emner, når Socialpædagogernes tillidsfolk diskuterer løn- og ansættelsesvilkår.

– Det skal imidlertid også tænkes ind i arbejdsmiljø, sundhed og trivsel. Kommunernes Landsforening (KL) vil gerne have enkle og simple regler for tilrettelæggelse af arbejdstiden. Men det har jo sin pris, forklarede forbundsnæstformand Benny Andersen.

Desuden slog det ham, i hvor høj grad arbejdsgiverne spekulerer i at ansætte på deltid:

– Vi fik sat grænsen for at være omfattet af regler for deltidsansættelse ned fra 35 til 30 timer ved OK 2005. Nu ser vi, at medarbejderne ansættes på 29 timer, fordi arbejdsgiverne spekulerer i den mindre forpligtende aftale med hensyn til varsler og så videre, sagde Benny Andersen.

Det har samtidig negativ betydning for ligestillingen, idet kvinder i langt højere grad er ansat i deltidsstillinger end mænd. Omkring en tredjedel af de kvindelige socialpædagoger arbejder på deltid. En undersøgelse, Socialpædagogerne har lavet, viser, at en tredjedel af dem gerne vil op i tid. De fleste ønsker en fuldtidsstilling.

Diskussionen blandt tillidsfolkene om hvilke krav, der skal prioriteres til OK 2011 viste sammen tendens, som ved de øvrige regionale møder:

- Forhøjelse af pensionen – helt op til 17 procent
- Det arbejdstidsbestemte tillæg 37/3 sættes op til 37/4
- Forlænget weekend med start fredag
- Seniordag skal bibeholdes
- Omsorgsdage til alle – gerne 5 dage
- Penge til kompetenceudvikling – og til vikardækning
- Sikring af reallønnen
- Tilbagefaldsmidler skal udmøntes

Studerende: Glem ikke os

Line Møller fra de studerendes organisation PLS appellerede til, at man også huskede de studerende ved OK 2011:

– Den lønnede praktik skulle være fjernet og erstattet af SU. Men sådan gik det ikke. Derfor vil vi gerne have vores praktikløn forbedret, indtil vi forhåbentlig kan overgå til SU. Vores krav er:

- 1.000 kroner mere om måneden
- Ikke flere alenevagter
- 6 timers studieforberedelse
- Uddannede praktikvejledere

Forbundsformand Kirsten Nissen gav Line Møller ret i, at alenearbejde til studerende er utilladeligt:

– Vi skal jo også se det i det lys, at vi skal kunne rekruttere og fastholde nye folk. Og så kan man ikke tillade sig at behandle de studerende sådan. Jeg er også enig i, at alle skal have mulighed for at forberede sig på deres arbejde. Det gælder både studerende og uddannede, sagde Kirsten Nissen.

Der kom også et forslag om, at TR tid skal være aftalt centralt. Men det advarede forbundsnæstformand Benny Andersen mod:

– Ved centralt fastsatte aftaler bliver det laveste fællesnævner, der kommer til at gælde. Derfor vil det være en bedre idé at forhandle lokale aftaler. Erfaringen viser, at de bliver bedre på denne måde.

Kravet om også at indføre omsorgsdage til de medarbejdergrupper, der ligger 'midt i mellem' er også blevet rejst på flere møder.

– Men skal der indføres fem dage til alle, skal der ske noget af et mirakel. En omsorgsdag koster nemlig 0,4 procent af lønsummen. Men det kan jo være en god idé at starte ét sted, forklarede Kirsten og Benny. ■

MARTE MEO

Hjælp til mestring og mønsterbrud

Marte Meo-metoden er et enkelt og effektivt pædagogisk redskab i mange sammenhænge. Alligevel indgår den ikke i pædagoguddannelsen

Af Carl Ancher Pedersen, redaktionen@sl.dk
Foto: Henrik Kastenskov

Udstyret med et videokamera iagttager den erfarne Marte Meo-terapeut samspillet mellem en psykisk syg pige og hendes mor. Moren er meget bekymret. Pigen har en selvskadende adfærd og slår blandt andet hovedet ind i væggen flere gange.

Terapeuten analyserer filmen. Nogle dage efter mødes hun atter med moren og gennemgår udvalgte klip. De afslører en detalje, som moren havde overset: At pigen, før hun hamrer hovedet mod væggen tager en pude over hovedet. Med andre ord skader hun ikke bare bevidstløst sig

selv, men reflekterer over, hvad hun gør. Dermed er der et holdepunkt for at nå ind til hende og hjælpe hende ud af et adfærdsmønster, hun tilsyneladende er låst fast i.

Marte Meo-supervisor Jytte Birk Sørensen nævner det som et godt eksempel på, hvordan man arbejder med Marte Meo, og hvad metoden dur til.

Den er god til at afdække problematiske adfærdsmønstre, men med et positivt fokus på, hvad den, man iagttager, rent faktisk kan, og dermed hvor man kan sætte ind for at støtte personens muligheder for at bryde mønstrene.

Marte Meo betyder 'ved egen kraft', og det er netop egne kræfter og ressourcer, metoden understøtter. Den fokuserer på det positive – på det, der lykkes, frem for sanktioner i forhold til den negative adfærd.

Video og udviklingspsykologi

– Marte Meo kan bruges i forhold til alle mennesker med problemskabende adfærd. Den er god til

Marte Meo kan bruges i forhold til alle mennesker med problemskabende adfærd (...) Både i arbejdet med børn, unge, udviklingshæmmede, gamle, demente, socialt udsatte børn og unge, elever med problemer i skolen og så videre vil man kunne have glæde af det

Jytte Birk Sørensen

at tydeliggøre både, hvad man mestrer, men også hvor udviklingsbehovene er. Her spiller videofilme en vigtig rolle. De er et nødvendigt redskab, siger Jytte Birk Sørensen.

Men Marte Meo er andet og mere end en metode til videoobservation.

– Teoretisk bygger Marte Meo på den nyere udviklingspsykologi, især Daniel Sterns teorier. Han er en af de forskere, der i 70'erne var med til at bane vej for det nye spædbørnsparadigme. Det gjorde op med Freuds forestilling om det nyfødte spædbarn som asocialt og egocentrisk. Stern påviste, at barnet allerede fra fødslen er et socialt væsen og afhængigt af kontakt til omverdenen. Siden har al forskning på området slået fast, at menneskets oplevelse af interpersonelle relationer er afgørende for udvikling, trivsel og livskvalitet, forklarer Jytte Birk Sørensen og tilføjer:

– Allerede Stern gik ud med et kamera og filmede hverdagssituationer med nyfødte børn og deres mødre. Optagelserne dokumenterede, at selv helt små børn kunne kommunikere og indgå i et socialt samspil med andre. Omkring 1980 tog den hollandske pædagog Maria Aarts tråden op og udviklede metoden og principperne om udviklingsstøttende kontakt til det, der i dag er kendt som Marte Meo. Men hele vejen igennem har fokus på relationer, samspil og kontakt mellem mennesker været alfa og omega. Det er det, filmklippene viser noget om, og som kan gøres til genstand for analyse. Det er metodens styrke, men også dens begrænsning. Man får ikke noget

ud at filme mennesker, der er overladt til sig selv.

Men så snart der er tale om relationer mellem mennesker, er der ifølge Jytte Birk Sørensen næsten ingen grænser for, i hvilke sammenhænge man kan bruge Marte Meo:

– Både i arbejdet med børn, unge, udviklingshæmmede, gamle, demente, socialt udsatte børn og unge, elever med problemer i skolen osv. vil man kunne have glæde af det. Men man kan også benytte Marte Meo-metoden ved personalemøder og medarbejdersamtaler.

Marte Meo i praksis

Uanset målgruppe er film af hverdagssituationer – både strukturerede og ustrukturerede – afsæt for det videre arbejde. Filmklip analyseres med fokus på det positive i relationen mellem eksempelvis barn og voksen.

Det handler om at se, hvilke udviklingsstøttende samspilsprincipper, den voksne praktiserer, og hvilke der skal udvikles med henblik på at støtte barnets sunde udvikling. Hvad viser klip-pene, at barnet og den voksne allerede kan? Hvor er udviklingspotentialet, og hvad skal de lære?

Terapeuten gennemgår udvalgte videoklip med den voksne og giver et konkret arbejds punkt i forhold til noget, han eller hun allerede mestrer, men som der skal gøres mere ud af for at støtte barnets selvværd og udvikling. Den voksne skal måske blive bedre til at lade barnet tackle nogle situationer selv frem for at gribe ind og 'hjælpe', selv om det umiddelbart er nemmest. Eller den voksne

Marte Meo

Metoden kombinerer videoobservation med nyere udviklingspsykologisk viden. Den har vist sig som et godt redskab til at dokumentere kompetencer og udviklingspotentialer – og dermed bane vej for positiv forandring.

Marte Meo kan anvendes i alle sammenhænge, hvor mennesker indgår i et samspil med

hinanden. Metoden anvendes i stadig flere kommuner – blandt andet inden for sundhedspleje, ældreomsorg, børnepasning, arbejde med udsatte børn og familier osv.

Metoden er udviklet i 1970'erne og 80'erne af den hollandske pædagog Maria Aarts. Den kom til Danmark i 1994.

Der er cirka 1.000 uddannede Marte Meo-terapeuter herhjemme. Jytte Birk Sørensen er blandt de mest erfarne og har taget overbygningsuddannelsen som Marte Meo supervisor. Dermed har hun ret til at udføre supervision og uddanne nye Marte Meo-terapeuter. Hun står bag Dansk Marte Meo Center (DMMC) og har skrevet flere artikler og

bøger om Marte Meo. Den seneste er 'Støt mestring – bryd mønstre' (2007).

Uddannelsen til Marte Meo-terapeut er en efteruddannelse, der kan tages hos flere private udbydere eller på uddannelsessteder rundt om i landet. Uddannelsen afsluttes med en international certificering.

skal være mere nærværende i samværet eller legen med barnet. I Marte Meo-terminologien hedder det henholdsvis at følge (barnets) initiativ og udvikle turtagning.

Via nye runder med video, analyser og gennemgang kan man følge de positive forandringer i forhold til livsglæde, selvværd og verbale eller sociale kompetencer, der som oftest er resultatet af processen.

– Videoerne udgør et fantastisk dokumentationsgrundlag, siger Jytte Birk Sørensen, og giver et eksempel med et forløb med en mor og hendes 11-årige søn, der havde store problemer i skolen og var ved at blive smidt ud:

– Moren havde, før der blev sat ind med et Marte Meo-forløb, utrolig svært ved at nå ind til sønnen og hjælpe ham med skolearbejdet. De første videooptagelser fra en situation med lektielæsning viste, at der næsten ingen øjenkontakt var mellem mor og søn – et tegn på usikkerhed og lavt selvværd. Moren fik det arbejds punkt, at hun skulle blive bedre til rose eller positivt bekræfte drengen, når han gjorde noget rigtigt. Hun øvede sig virkelig på det, og allerede tredje gang, vi mødtes, begyndte det at bære frugt. Drengen reagerede positivt. De smilede til hinanden og kiggede hinanden i øjnene.

Stadig flere brugere

– Marte Meo er god til at bryde de negative mønstre samt styrke selvværdet og skabe positive relationer, fastslår Jytte Birk Sørensen og mener

derfor, at metoden passer utrolig godt til intentionerne i den sociale lovgivning og det humanistiske menneskesyn, der ligger bag:

– Både serviceloven og dagtilbudsloven rummer en masse bestemmelser om fremme af selvværd, indflydelse på eget liv og sociale kompetencer. Forudsætningen for det er ligeværdige og gensidige relationer, for eksempel mellem barnet med den problemskabende adfærd og forældrene eller mellem det multihandicappede barn og pædagogen. Marte Meo-metoden er god til at etablere den ligeværdige kontakt, som kan sætte en positiv udvikling i gang.

Måske er det derfor, at stadig flere anvender Marte Meo i mange forskellige pædagogiske sammenhænge.

Jytte Birk Sørensen var lektor ved pædagoguddannelsen i Aalborg, da hun i 1996 stiftede bekendtskab med metoden, og hun var en af de første uddannede Marte Meo-terapeuter herhjemme. Hun anslår, at der i dag er cirka 1.000. Trods øget udbredelse og anerkendelse er Marte Meo ikke en obligatorisk del af pædagoguddannelsen.

– Det så jeg da meget gerne, at den blev. Mange studerende stifter bekendtskab med den under deres praktikophold, på temadage osv., og den er særdeles velegnet til at introducere de studerende til både udviklingspsykologi og pædagogik. Men vil man være Marte Meo-terapeut, er man indtil videre henvist til at tage det som efteruddannelse, og for at blive optaget kræves som minimum en mellemlang videregående uddannelse. ■

Støtte til forældre med udviklingshæmmede børn

Vejle Kommune har et Marte Meo-tilbud til forældre med udviklingshæmmede børn, og det er socialpædagog Connie R. Lindskov, der hjælper familierne til at få bedre sammenhæng – med glidere børn og glidere forældre

Af Carl Ancher Pedersen, redaktionen@sl.dk

Foto: Henrik Kastenskov

Vejle er en af de mange kommuner, der har taget Marte Meo til sig, men de er en af de få, måske den eneste, der også har et Marte Meo-tilbud, som forældre med udviklingshæmmede børn kan blive visiteret til.

Det er socialpædagog og Marte Meo-terapeut Connie R. Lindskov, der arbejder med dette område. Det startede som et etårigt forsøg i 2006, men blev en så stor succes, at ordningen siden har været et permanent tilbud fra Vejle Kommunes Familieafdeling.

Til dato har Connie R. Lindskov hjulpet omkring 30 familier med udviklingshæmmede børn til et bedre samspil i familien, og hun har familier på venteliste et år frem i tiden.

Ifølge mange af forældrene udretter hun ved hjælp af Marte Meo-metoden små mirakler. Alle melder om positive resultater, og nogle erklærer, at hvis det ikke var for Connies indsats, ville de enten være blevet skilt eller have været nødt til at anbringe deres barn uden for hjemmet.

Målgruppen er speciel, men forløbene kører helt efter den almindelige Marte Meo-bog. Connie besøger en familie og filmer forskellige hverdags-situationer. Ugen efter dukker forældrene op hos Connie i Børne- og Familiecenteret. Her gennemgår man sammen udvalgte klip, og forældrene får nogle arbejdsopgaver, som de skal fokusere på inden næste videorunde.

Et forløb kan vare fra tre måneder og op til et år. I alle tilfælde med glidere og mere velfungerende børn som resultat.

I processen indgår også vejledning omkring barnets handicap og udvikling, ligesom forældrene får hjælp til at implementere visuelle støttesystemer i hjemmet, hvis barnet har behov for det.

Connie arbejder også med social stories, som tydeligt og visuelt anviser barnet en ny og mere

hensigtsmæssig adfærd, og som understøtter Marte Meo-arbejdsopgaverne. Som noget nyt er der også mulighed for støtte i forhold til forældrenes indbyrdes parrelation, som ofte er under pres.

Behov for mere

Connie R. Lindskov oplever, at stadig flere familier efterspørger tilbuddet. Ventelisten – og dermed frustrationerne og problemerne i familierne – vokser. Nogle af de familier, der har været igennem et forløb, vil gerne have en opfølgingsrunde.

Marte Meo-metoden bruges også af andre medarbejdere i Familieafdelingen og i Børn- og Ungeforvaltningen, men Connie er den eneste, der i dette regi arbejder med den i forhold til forældre med udviklingshæmmede børn. Hun kunne godt tænke sig, at kommunen tog konsekvensen af succesen og styrkede området med flere ressourcer.

Connie R. Lindskov mener dog ikke, at det er så ligetil:

– De børn, jeg arbejder med, har alvorlige udviklingsmæssige forstyrrelser, som kræver en solid handicapfaglig indsigt at kunne håndtere. En uddannelse til Marte Meo-terapeut gør det ikke alene, så jeg har stor gavn af mit mangeårige pædagogiske virke på handicapområdet. ■

Connie R. Lindskov har ved hjælp af Marte Meo ydet effektiv hjælp til omkring 30 familier med udviklingshæmmede børn i Vejle Kommune.

fagbladet på facebook

FAGBLADET

SOCIAL
PÆDAGOGEN

Facebook-gruppen 'Fagbladet Socialpædagog' er et rum til faglig refleksion og dialog. Der er mere end 2.300 deltagere. Vi har plukket i indlæggene – nogle er forkortet og redigeret.

Læs mere – og send selv bidrag – på Facebook-gruppen, som du finder via www.sl.dk/facebook

Redigeret af Maria Rørbæk,
mrkl@sl.dk

Kæft, trit og knus

VÆGGEN 30. MAJ

Charlotte Holm Egemose Jensen Blev lidt harm over forstander Jørgen Birks udtalelse i udsendelsen 'Kæft, trit og knus,' hvor han henviste til, at andre institutioner, skoler osv driver junk pædagogik. Ikke at det de gør er forkert, men det glider let ned hos hr. og fru Danmark hen over kaffen... Mig bekendt er der ingen, der har sandheden om, hvorledes udsatte børn klædes bedst på til en fremtid som samfundsborger og -bidrager.

Hjælp mig – mine kollegaer gør det for ringe

DEBATFORUM 28. MAJ

Maria Rørbæk, Socialpædagogen Hvad bør man som menig socialpædagog gøre, når man oplever, at kollegaer på et botilbud for udviklingshæmmede svigter deres opgave? Det spørgsmål vil socialpædagogen 'Hanne' (anonym) gerne have hjælp til at besvare. Engang imellem føler Hanne nemlig, at hun medvirker i skjulte tv-optagelser fra botilbudet Strandvænget. TV-udsendelsen 'Er du åndssvag' fra 2007 gav indtryk af omsorgssvigt og kynisme overfor udviklingshæmmede beboere, der blandt andet blev skældt ud for at have tisset i sengen, og blev overladt til sig selv, mens personalet drak kaffe. Hanne fortæller, at hun oplever noget lignende. Hvad bør hun gøre?

DEBATFORUM 30. MAJ

Karin Elkjær Pedersen Den er godt nok svær, når der, som jeg læser det, ikke er opbakning fra ledelsen. Det er vigtigt, at ledelsen er sit ansvar bevidst og tager det alvorligt. Når der ikke kommer en reaktion og undersøgelse af kulturen på bostedet efter en klage, så mener jeg, at den pågældende leder er ubrugelig. Konsekvensen bør være at gå til lederens nærmeste leder.

DEBATFORUM 30. MAJ

Susanne Birgitte Haahr Flyt dig inden du går personligt ned. På et tidspunkt er der forhåbentlig nogen udefra der reagerer... Og så står du ikke som en af dem, der bliver hængt ud i pressen... Lav en indberetning om forholdene, inden du forlader stedet

DEBATFORUM 30. MAJ

Sigrid Steenbach Jeg mener ikke, at du i første omgang skal gå til pressen. Det skader også. Men handles, det skal der, og det kan ikke blive hurtigt nok! Du bør gå til centerlederen, lederen over din

leder, som har det overordnede ansvar. På forhånd må du nedskrive konkrete situationer med beskrivelser af, hvem var på arbejde, tidspunkt etc.... Møder du ikke forståelse her, må du gøre opmærksom på, at du bliver nødt til at indberette forholdene til kommunen eller regionen. Tillidsmanden bør du nok også orientere om forholdene. Hvis du er usikker, så bed vedkommende deltage i mødet.

DEBATFORUM 30. MAJ

Jessie B. Olsen Kæmp for de, der har det sværest – men pas på dig selv imens.

DEBATFORUM 30. MAJ

Barbara Staniul Pedersen Sæt en dato for, hvor længe, du bliver på stedet, hvis ikke du ser nogle bestemte tegn på, at kulturen har ændret sig til det bedre. For eksempel et halvt år. Og ellers gør dit arbejde ordentligt. Se om du kan finde bare én af dine kollegaer, der vil være med til nogle aktiviteter sammen med borgerne på de vagter, du er på. Du kan konsekvent vælge at prioritere de pædagogiske opgaver højt – oplevelser for beboerne, ture ud af huset eller lignende.

DEBATFORUM 30. MAJ

Kathja Ryom Hvor er det ærgerligt med sådan en kultur... Fra mit synspunkt er det helt klart en ledelsesopgave i samarbejde med de tillidsvalgte (TR og AMR) at få nogen fælles samarbejds- og kulturværdier på bordet, så man kan ændre arbejdsmiljøet og få arbejdsglæden tilbage i boenheden. At få taget fat på, hvorfor det er blevet, som det er.

DEBATFORUM 30. MAJ

Kai Ivan Hansen Kampen er det værd. Du får nogle sår nu, men det er vigtigt at kunne se sig selv i spejlet.

DEBATFORUM 30. MAJ

Mariann Juhl Henningsen Jeg tror på, at kulturen skrider, fordi personalet ikke ved uddannelse, mødevirksomhed og fælleskurser fastholder sig selv i et værdisæt, som afspejler den etik, som stedet i virkeligheden ønsker at stå for.

Der har været en livlig debat om emnet på Facebook. Læs alle indlæg – og 'Hannes' kommentarer til dem på www.kortlink.dk/7tvv

ERFARINGSUDVEKSLING

Sådan kan brugere inddrages i ansættelser

Skriv spørgsmålene rent og lader brugerrepræsentanten læse dem op. Det er et af de råd, som afdelingsleder Marika Sabroe fra Værestedsafdelingen i Vejle Misbrugscenter giver til kollegaer, der ønsker at inddrage brugerne i ansættelsesproceduren

Af Maria Rørbæk, mrk@sl.dk

Når der er en ledig stilling i Værestedsafdelingen i Vejle Misbrugscenter, bliver brugerne altid inddraget i arbejdet med at finde den rette medarbejder.

På et fællesmøde bliver alle ønsker til den nye medarbejder skrevet op sammen med de spørgsmål, brugerne ønsker, at ansøgerne svarer på. Til sidst bliver der blandt brugerne valgt en repræsentant, der deltager i jobsamtalen.

– Spørgsmålene bliver skrevet rene, så den udpegede bruger har mulighed for at stille dem til samtalen – og brugeren oplever derfor ikke et pres med at skulle finde på egnede spørgsmål i selve ansættelsessamtalen, fortæller Marika Sabroe.

Efterlysning af erfaringer

Hun har svaret på Fagbladet Socialpædagogens efterlysning af socialpædagoger, der ville dele deres erfaringer med brugerinddragelse i forbindelse med ansættelsessamtaler. Efterlysningen blev bragt sammen med artiklen 'Rundvisning med

bedømmelse,' der beskrev erfaringer fra botilbudet Tørnehøj-gård i Gladsaxe. (Se Socialpædagogen nummer 9, 2010).

– Vores beboere kan ikke magte at sidde til ansættelsessamtaler i seks timer, så derfor har vi besluttet, at en af beboerne viser rundt og efterfølgende deltager i ansættelsesudvalgets vurdering af, hvem der skal ansættes, fortalte afdelingsleder Anette Richs-Jensen i artiklen.

Marika Sabroe kommenterer, at hendes erfaring siger, at det også er vanskeligt for personalet at sidde så længe til jobsamtaler.

– Hvis vi har mange til samtale, bruger vi flere dage på samtalerne. I de breve vi sender til de ansøgere, vi ønsker at se til en samtale, skriver vi også altid, hvem ansættelsesudvalget består af, fortæller hun.

Læser ansøgningen højt

På selve dagen for en samtale, spiser ansættelsesudvalget morgenmad sammen. Inden samtalen læser Marika Sabroe som leder ansøgningen højt og fortæller lidt om cv'et.

– Herefter kommer ansøgeren ind til samtale. Brugeren har forinden fået at vide, at når samtalen skal slutte, er der et par spørgsmål jeg skal stille, om for eksempel lønkrav, og jeg vil derfor bede brugeren om gå udenfor. Dette har brugerne altid stor forståelse for, og de siger selv, at de ikke har nogen interesse i at høre, hvad ansøgeren ønsker i løn, fortæller Marika Sabroe.

Værestedet har mere end ti års erfaring med brugerinddragelse og Marika Sabroe står gerne til rådighed med flere erfaringer: marsa@vejle.dk ■

NOTER

Nye fradragsregler koster 84 kroner om måneden

Det kommer til at koste Socialpædagogernes medlemmer i gennemsnit 84 kroner om måneden, at regeringen nu vil barbære skattefradraget for fagligt kontingent til maksimalt 3.000 kroner om året. Det har Socialpædagogernes sekretariat beregnet.

Fradragsgrænsen vil give en stigning på godt 1.000 kroner om året eller 84 kroner om måneden for en socialpædagog, hvis man forudsætter, at vedkommende betaler en gennemsnitlig kommuneskat og et sundhedsbidrag på 33,6 procent, samt betaler fuldt fagforeningskontingent med rabat – det vil sige også er medlem af a-kassen.

kl

Vera med fokus på mobning

I 1998 fik Danmark en kedelig nordisk rekord: De danske børn var dem, der var allermost udsat for mobning. Og siden har debatten om – og indsatserne mod – mobning bølget i hele samfundet. Men der er ingen lette løsninger, og det nyeste nummer af tidsskriftet Vera ser nærmere på debatten og nogle af de bud, der er på løsninger – blandt andet i forhold til den digitale mobning, der har bredt sig med børns adgang til mobiltelefoner og internet.

Ud over mobbe-temaet indeholder det nye nummer artikler om cirkus som pædagogisk redskab og et interview om omsorgssvigtede børn med den norske psykolog Kari Killén. Der er et indlæg om etisk bevidsthed og dømmekraft. Et indlæg tegner et trist billede af barndommen for de børn, der vokser op på asylcentre i Danmark. Der er en artikel om sundhedspædagogik, og sidst, men ikke mindst et interview med Birgitte Kirkebæk om presset på og dilemmaerne for socialpædagogikken med afsæt i hendes nye bog 'Almagt og afmagt'. Læs mere på www.vera.dk

jni

Ny uddannelse for ansatte på sikrede institutioner

Landets sikrede institutioner, der huser unge kriminelle under 18 år, skal have en bedre og mere ensartet pædagogisk kvalitet. Det mener landets regioner, der nu har søsat en introduktionsuddannelse for medarbejderne på de sikrede institutioner. Det første hold er allerede startet, og de vil på forløbet møde temaer som pædagogik, konflikt-håndtering og relationsarbejde. Introduktionsuddannelsen er det først af flere uddannelsesinitiativer og bliver efterfulgt af efteruddannelsesstilbud til de øvrige medarbejdere på de sikrede institutioner.

jni

f:nyt – Offentligt ansatte må godt ytre sig

En aktuel sag fra Odder Kommune har fået Ombudsmanden til at indskærpe, at offentligt ansattes ytringsfrihed ikke må knægtes. Odder Kommunes ledelse har måttet trække i land og genoverveje fyringen af en række tillidsfolk, der har ytret sig i forbindelse med alvorlige besparelser og fyringsrunder i kommunen. Det sker blandt andet, fordi ombudsmand Hans Gammeltoft Hansen har reageret på et brev, som ledelsen i kommunen havde skrevet til lederne i kommunen om ikke at udtale sig i en konkret sag om besparelser.

– Den går ikke, og det har Odder Kommune også indset og taget til efterretning. I den kommende tid står mange offentlige myndigheder over for at skulle tage stilling til besparelser. Det er derfor vigtigt at understrege, at offentligt ansatte i den sammenhæng har en betydelig frihed til offentligt at fremsætte udtalelser, der er kritiske over for den myndighed, hvor de er ansat, siger ombudsmanden til Jyllands-Posten.

kl

Socialpædagogernes årstræf for pensionister og efterlønsmodtagere Den 9. – 11. august – Hotel Faaborg Fjord

Deltagerbetaling: Prisen for deltagelse er 1.946 kroner, som dækker ophold på enkeltværelse og fortæring på Hotel Faaborg Fjord og udflugt. Socialpædagogerne sørger for bustransport fra Odense til Faaborg og retur. Turen til og fra Odense sørger man selv for, og det er for egen regning.

Tilmelding: Senest den 22. juni på www.sl.dk/kalender eller på nedenstående slip.

Program

Mandag den 9. august

13.00 Frokost

13.50 Velkomst v. forbunds næstformand Marie Sonne.

14.00 Hvor er Socialpædagogerne på vej hen?
Oplæg om Socialpædagogernes mærkesager og aktuelle indsatsområder v. Marie Sonne.

14.30 Ældre Sagen
Oplæg v. direktør Bjarne Hastrup om foreningens arbejde og den aktuelle politiske situation – særligt i forhold til ældre mennesker.

15.30 Pause

Kl. 16.30 Alzheimerforeningen
Oplæg v. direktør Nis Peter Nissen om demenssygdomme og Alzheimerforeningens arbejde for demente og pårørende.

18.30 Middag

20.00 Aftenprogram
Lokalt, kulturelt indslag.

Tirsdag den 10. august

09.00 Udflugt

Vi tager til Fåborg og besøger Faaborg Kunstmuseum, hvis værker hovedsageligt er samlet ud fra kredsen af fynske kunstnere, der sammen med stifteren, konserverfabrikant Mads Rasmussen, skabte museet i 1910. (www.faaborgmuseum.dk). Vi ser lidt på byen. Herefter videre i det smukke sydfynske landskab og spise frokost et passende sted. Vi tager eftermiddagskaffen hjemme på Hotel Faaborg Fjord. Og nyder stranden, hviler eller hvad vi har behov for inden festmiddagen.

19.00 Festmiddag, underholdning og dansemusik.

Onsdag den 11. august

09.00 Tak for sangen

Foredrag v. udenrigskorrespondent og journalist Samuel Rachlin. Samuel Rachlin har baggrund i det gamle USSR og husker tydeligt mødet med den danske sang. Det var 'I østen stiger solen op' på hans første skoledag i Danmark på Nørre Alle skole i København. Foredraget handler om den danske sangskat og danskhed i slutningen af 50'erne og i dag og rejser spørgsmålet om, hvorfor det er vigtigt at bevare og bruge sangene både som ung og voksen. Der er indlagt smagsprøver fra 26 danske sange, som vi alle skal synge med på.

10.30 En skæv opvækst
v. Jens Arentzen, skuespiller, manuskriptforfatter og instruktør. Med udgangspunkt i sin egen opvækst i skyggen af en psykisk syg mor fortæller Arentzen vekslende mellem alvor og humor om 'skæve' børn og unges reaktioner og forsvarsmekanismer.

11.30 Afslutning og frokost

12.30 Busafgang

Jeres kursusledere er: Ulla Venderby & Kurt Schimmell

Tilmelding til Årstræf for Socialpædagogernes pensionister og efterlønsmodtagere den 9. – 11. august, Hotel Faaborg Fjord

Navn: _____

Cpr.nr: _____

Adresse: _____

Postnummer og by: _____

Telefon: _____

Tilmeldingen sendes senest den 22. juni til: Socialpædagogerne, Brolæggerstræde 9, 1211 København K, att. Kurt Schimmell.
Du kan også tilmelde dig på www.sl.dk/kalender

KOMPETENCEUDVIKLING

Prisforskelle på efteruddannelse

En efteruddannelse på en professionshøjskole er ikke bare en efteruddannelse på en professionshøjskole. Der kan være store prisforskelle

Af Maria Rørbæk, mrk@sl.dk

Hvad er prisen og hvor god er kvaliteten? Sådan er de fleste vant til at tænke, når der skal investeres i en ny computer eller vælges tomater på et marked i Sydeuropa.

Den samme tankegang kan bruges, når det gælder efteruddannelse.

Socialpædagogernes Landsforbund har lavet en opgørelse, der viser, at der er meget store forskelle i prisen på for eksempel praktikvejlederuddannelsen.

Hvor den billigste professionshøjskole opkræver en deltagerbetaling på 5.500 kroner, opkræver den dyreste 8.900 kroner.

Det betyder, at man for nogenlunde samme beløb kan

sende tre mand på uddannelse på UC Sjælland mod kun to på UC Lillebælt.

Fri prisdannelse

Formanden for Professionshøjskolernes rektorkollegium, Laust Joen Jakobsen, ser ikke noget problem i prisforskellene.

– Der gælder det samme for praktikvejlederuddannelsen som for de andre diplomuddannelser: Der er fri prisdannelse, hvilket betyder, at prisen fastsættes på markedsvilkår, siger han.

Selv om alle praktikvejlederuddannelserne bygger på den samme bekendtgørelse, og derfor skal overholde nogle minimumskrav, understreger Laust Joen Jakobsen, at man ikke får nøjagtig den samme uddannelse.

– Der kan være forskelle i alt fra antallet af undervisningstimer og vejledningstimer til servering af kaffe og kage, og det er ikke anderledes end på pædagoguddannelsen, hvor der også kan være store forskelle mellem den konkrete uddannelse på de enkelte professionshøjskoler, siger han.

Endvidere er det forskelligt, hvor meget den enkelte professionshøjskole ønsker at tjene på den enkelte uddannelse.

Tilskud til diplomuddannelserne

Som led i trepartsforhandlingerne (forhandlinger mellem staten, arbejdsgiverne og lønmodtagerne, dvs. fagforeningerne) blev det besluttet, at der fra 2008 til 2011 hvert år gives et milliontilskud til blandt andet den pædagogiske diplomuddannelse, som praktikvejlederuddannelsen er en del af. For praktikvejlederuddannelsen svarer tilskuddet cirka til 1.500 kroner pr. studerende.

Tilskuddet skal bruges til at sætte deltagerbetalingen ned, og Undervisningsministeriet er for øjeblikket ved at tjekke om, det er sket.

– Det er relativt kompliceret at opgøre deltagerbetalingen og regne udviklingen i deltagerbetalingen ud. Vi har fået et udtræk af deltagerbetalingen på de pågældende uddannelser for 2007, 2008 og 2009, og vi er ved at bearbejde disse centrale

oplysninger, siger kontorchef Jesper Nielsen fra Undervisningsministeriets økonomiafdeling.

Beregningerne bliver yderligere komplicerede, fordi de nuværende professionshøjskoler er sammenlægninger af uddannelsesinstitutioner, der tidligere var skilt ad. Undervisningsministeriet forventer at være klar med resultatet om nogle uger. ■

Så meget koster praktikvejlederuddannelsen

UC Sjælland	5.500 kroner
UC Nordjylland	6.000 kroner
UC Syddanmark	7.200 kroner
UC VIA	8.500 kroner
UC Capital	8.800 kroner
UC Lillebælt	8.900 kroner

Konference og landsmøde for familieplejere Vejle Center Hotel den 27.-28. september 2010

Familieplejere i centrum

Kost og trivsel hos familieplejere v/Frede Bräuner, Relationer og egenpleje hos familieplejere v.Anja Leavens. Livsglæde og arbejdsglæde hos familieplejere v. Karin Torp

Tilmeldingsfrist: 11. august 2010

Tilmelding og yderligere information på www.sl.dk/familieplejere

NYHEDSBREV

Nyt om teori, forskning og metode, juni 2010

Børn og unge

Hvorfor stjæler og slår unge mænd?

Hvis den konjunkturbestemte høje arbejdsløshed varer ved, så vil det danske samfund om ti til femten år opleve en markant stigning i antallet af 15-25-årige voldsmænd og butik- og indbrudstyve. Forældres langvarige arbejdsløshed sætter sig nemlig triste spor i mindre børns senere risikoprofil, viser en ny analyse fra danske og britiske forskere, skrev SFI på deres hjemmeside den 24. april.

Nye film hjælper familier med problembørn

Nye DVD-film fra Servicestyrelsen, som blev omtalt på Servicestyrelsens hjemmeside den 5. maj, viser hvordan behandlingsmodellen MST (Multisystemisk Terapi) arbejder og virker i familier. MST er en familiefokuseret og multisystemisk indsats, der henvender sig til familier med udadadreagerende børn i alderen 12 til 17 år.

Sådan hjælper vi børn og unge med handicap

Servicestyrelsen informerede den 27. april om at forældre, som har børn og unge med handicap, kan få hjælp til at støtte deres børn og unge, så familien aktivt kan indgå i barnets rehabilitering. Servicestyrelsens database www.godsocialpraksis.dk satte i deres nye tema fokus på kommunernes gode eksempler på tilbud til børn med fysiske og psykiske handicap.

Sociale tilbud

Afspecialisering i gang på landets sociale tilbud

Socialpædagogerne skrev den 25. maj i en pressemeddelelse: Et botilbud skal ikke længere kun kunne rumme én gruppe mennesker med handicap, mange af dem oplever i stigende grad, at de skal kunne rumme flere og meget forskellige målgrupper. Det viser en undersøgelse Socialpædagogerne netop har gennemført blandt 522 ledere på specialiserede sociale tilbud.

Det sociale område

Designere skaber velfærdsløsninger

Færre hænder til at løfte flere opgaver. Det er velfærdssamfundets store udfordring i fremtiden. Og her kan begrebet servicedesign viser sig som et værdifuldt værktøj, skrev Servicestyrelsen den 31. maj.

Udstødte

Voksende fattigdom deler Danmark

En ny analyse fra Arbejderbevægelsens Erhvervsråd viser, at der er markante forskelle i andelen af fattige og fattige børn på tværs af kommunegrænserne. Mens nogle kommuner er hårdt ramt af den voksende fattigdom, har andre kommuner meget få fattige borgere. Den voksende fattigdom i Danmark rammer specielt i hovedstaden og landets udkantsområder.

Du kan finde yderligere information på www.sl.dk/tfm og tilmelde dig nyhedsbrevet på www.sl.dk/nyhedsbreve

MINDEORD

Kirsten Hornbæk in memoriam

Kirsten var et menneske, der tog ansvar for vores fælles opgave for medlemmerne og de mennesker, vi arbejder med. Og hun gik til opgaven med entusiasme, varme og faglighed.

Vi vil huske Kirsten som en kollega, der var god til at føre en ordentlig debat i en konstruktiv tone – i Hovedbestyrelsen, i Formandsforum og de mange andre fora, hvor vi mødtes. Hun var nærværende og til stede og engagerede sig for sine kollegers trivsel og velbefindende. Kirsten

bidrog i høj grad til et troværdigt og målrettet samarbejde i hele forbundet. Og så var hun over en kop kaffe en god sparringspartner om forbundet og hvad der rørte sig.

Når vi tænker på Kirsten er det i rødt og orange, som det livgivende, det der lyser op i hverdagen.

I sorg over, at det lys blev slukket alt for tidligt. ■

Kredsformændene
i Socialpædagogerne

Mindeord over kredsformand Kirsten Hornbæk

Det er med stor sorg, jeg har modtaget beskeden om, at kredsformand for kreds Midt- og Vestjylland Kirsten Hornbæk er død.

Jeg vil huske Kirsten som et ordentligt menneske – et positivt og åbent menneske, der i alle sammenhænge var en gevinst for sine omgivelser.

Kirsten har været fagligt aktiv i Socialpædagogerne siden 1988 og har siden starten været drevet af et stort engagement og af at have hjertet på rette

sted. Hun havde en sikker politisk hånd i alle de forskellige sammenhænge, hun har indgået i. Hun var kendt for sin flittighed og vedholdenhed. En samarbejdspartner, man kunne have respekt for. Hendes politiske arbejde for Socialpædagogerne var omfattende og beundringsværdigt.

For alt det og mere til vil Kirsten Hornbæk blive savnet. Æret være hende minde. ■

Kirsten Nissen, forbundsformand

MINDEORD

Mindeord over kredsformand Kirsten Hornbæk

Kredsformand for Socialpædagogerne i Midt og Vestjylland, Kirsten Hornbæk, er død. Kirsten døde i en alt for tidlig alder, pinsedag den 23. maj 2010. Kirsten blev 56 år.

Kirsten blev uddannet som pædagog fra seminariet i Holstebro i 1978. Hun fik et pædagogisk arbejdsliv, hvor hun prøvede forskellige sider af det socialpædagogiske område. Hun arbejdede både med handicappede og med integration af flygtninge i mange år, inden hun kom ind i Socialpædagogernes Landsforbund.

Kirstens tillidshverv i Socialpædagogerne startede i 1988 med, at hun blev valgt til bestyrelsen i Ringkøbing Amtskreds, hvorefter hun blev valgt til faglig sekretær i 1991, og formand for kredsen i 2000. Kirsten blev formand for den nye kreds Midt og Vestjylland ved den stiftende generalforsamling i 2006.

Vi vil huske Kirsten som et menneske, hvor hjertet altid bankede for de svageste i vores samfund: De handicappede, de udsatte børn og unge og dem, der var på samfundets skyggeside – helt enkelt de udsatte, der ikke har så mange, der taler deres sag. Kirsten var med sin store sociale indignation ikke sen til at bruge sin stemme til at fortælle, at vi har et ansvar overfor disse borgere og at vi ikke kan være bekendt, ikke at behandle dem ordentligt.

Kirstens arbejde i fagbevægelsen var i alle årene præget af et stort engagement. Hun var fast overbevist om, at vi i det faglige fællesskab kunne gøre en forskel. Ved at være mange og stå sammen, var der muligheder

for forandringer og forbedringer for medlemmerne og for de mennesker medlemmerne arbejdede for. Og til det sidste viste Kirsten sit store engagement i Socialpædagogerne ved at følge med fra sidelinjen, og ved jævnligt at sende mails videre, som hun havde modtaget sammen med en kommentar fra hendes side.

Kirsten arbejdede i sit virke som formand altid for, at vi skulle strække os langt i forhold til samarbejde på tværs af organisationerne, der hvor det gav mening. Samtidigt arbejdede hun for, at vi socialpædagoger både som enkeltpersoner og som samlet organisation skulle gå foran i forhold til at dialog er vejen frem. En del af Kirstens succes i denne sammenhæng kan tilskrives, at hun evnede at etablere og vedligeholde personlige relationer til vores forskellige samarbejdspartnere. Når dette er sagt, vidste Kirsten dog altid også, når dialogen var brugt op, og der skulle mere håndfaste tilkendegivelser til for at skabe en forandring.

Indadtil i Socialpædagogerne som arbejdsplads var Kirsten en formand, der stillede store krav til sig selv. Hun var meget engageret i sine opgaver og ville altid udføre dem bedst muligt. En del af hendes engagement på kontoret blev lagt i, at der var et godt samarbejde med rene linjer. For Kirsten var det i denne forbindelse vigtigt, at alle blev behandlet ordentligt og samtidigt at de, der deltog i det faglige arbejde, havde øje for, hvad der tjente medlemmerne bedst. På kredskontoret var Kirsten som menneske meget opmærksom

FOTO: VIBEKE TOFT

på, hvordan de ansatte havde det og var altid klar til at yde den enkelte omsorg i forskellige situationer.

Kirsten vil blive stærkt savnet i Socialpædagogernes Landsforbund og vores tanker går i denne tid til hendes mand Frank og deres 2 sønner Mikkel og Mads. ■

Peter Sandkvist

DEBAT

Skjult skat

Gert Skytte, TR, PFF, Sønderborg
Når man udtaler sig om genopretningsplanen, som lige er gennemført, så mangler jeg, at der bliver talt mere om de 3.000 kroner, som er toppen på fradrag af indbetalt fagforeningskontingent. Jeg ser det som en skjult skat, for det vil betyde, at når man betaler 15.000 kroner om året til fagforening, så skal der

nu svares skat af 12.000, da jeg kun må trække 3.000 kroner fra. Så jeg skal betale cirka 1.050 kroner mere i skat om året. Når jeg så med et cirkatal regner med, at der er en million dansker, der er medlem af faglige organisationer, så lander jeg på et tal, der hedder 1,5 milliarder kroner, som vi, der er på arbejdsmarkedet, også skal betale.

Jeg syntes, at det er en vigtig sag at nævne i pressen.

Det, der også kan ske i denne sag, er, at der vil komme en udvandring fra fagligt funderede fagforeninger til de gule, den frie og den kristelige, da de er billigere. Jeg har det tæt inde på kroppen, da jeg som TR har kollegaer der er medlem af Socialpædagogerne, fordi fradragsretten er for det fulde beløb. Men i dag har jeg fået at vide fra kollegaer, at nu holder den ikke mere.

Dette rammer også børnefamilier, da måske en forælder er medlem af en fagforening.

Så jeg synes, at når I som forbund går til pressen, så skal dette også nævnes – det er vigtigt for os som medlemmer og jer som forbund.

Det kan ende med at de faglige forbund bliver udhulet – er det den strategi, som regeringen har gang i? ■

Døgninstitutionskonference

Den 29. september 2010 i Odense Congress Center

Målgruppen for konferencen er døgninstitutioner, kommunale politikere, kommunale medarbejdere og ledere med driftsansvar for døgninstitutioner og ansvar for indsatsen overfor udsatte børn og unge. Interesseorganisationer og andre interessenter på området.

Dagens program

09.30 Indskrivning og kaffe

10.00 Velkommen v. Kirsten Nissen, forbundsformand i Socialpædagogerne

**Fremtidens døgninstitutioner
– i et politisk og visionært perspektiv**

- Oplæg og paneldebat med deltagelse af:
- Socialminister Benedikte Kiær
 - Formand for børne- og kulturudvalget i KL Jane Findahl
 - Formanden for Foreningen af Danske Døgninstitutioner Tine Theker Stryhn
 - Forbunds næstformand i Socialpædagogerne Benny Andersen
 - Børne- og Kulturchefforeningen Hanne Dollerup
 - Forældreforeningen FBU Alice Sørensen
 - En repræsentant for børnene og de unge Lisbeth Zornig Andersen

12.00 Frokost

**13.00 Fremtidens døgninstitutioner
– i et fagligt og organisatorisk perspektiv**

Vælg en af følgende 4 workshops:

Workshop 1 Døgninstitutionernes indsats overfor små og mindre børn

Workshop 2 En sammenhængende indsats

Workshop 3 Kommunalt samarbejde om døgninstitutioner med en specialiseret indsats

Workshop 4 Ungegruppen og døgninstitutioner

**15.00 Fremtidens døgninstitutioner
– i et videns- og forskningsperspektiv**

Under denne overskrift vil vi sætte fokus på den forskning og vidensproduktion, der er om og på døgninstitutionsområdet.

v. Kirsten Elisa Petersen, lektor ved DPU, og Ole Steen Kristensen, prof. cand.psych. ved Århus Universitet

16.00 Fangekoret fra Vridsløselille afslutter konferencen

Tilmeldingsfrist: 25. august. Pris: 750 kroner

Se hele programmet og tilmeld dig på www.sl.dk/doegnkconf

ANMELDELSE

Det etiske grundlag

Masser af viden og inspiration i bog om etikken som pædagog-professionelt fundament

Af Ditte Sørensen, socialfaglig konsulent, Socialpædagogerne

Etik og værdier i socialt arbejde er en vigtig grundbog, fordi den præsenterer og beskriver en etisk selvforståelse for socialarbejderprofessionen. Socialarbejderprofessionens specialitet er – fremgår det – at igangsætte og støtte menneskelig vækst og udvikling – hos individer, og i grupper – og støtte sociale helheder – med det formål at forbedre den enkeltes mulighed for et liv, der at værd at leve.

Netop denne specialitet for socialarbejde er helt i overensstemmelse med det formål for socialpædagogernes praksis, som udtrykkes i Etisk Værdigrundlag for socialpædagoger. Der kan således være god grund til at antage, at de grundværdier og principper som beskrives i bogen som gældende for socialarbejdere også er gældende for socialpædagoger, og at der dermed kan være megen god viden at hente i bogen til inspiration.

I bogen fremhæves gang på gang, at etisk bevidsthed er og bør være en grundlæggende del af socialarbejdernes professionelle praksis. Socialarbejdernes evne til og engagement i at handle etisk forsvarligt er et afgørende kvalitetsaspekt ved den ydelse, som tilbydes dem der bruger de sociale tilbud.

Alternativet til etisk bevidsthed som bærende for socialarbejdet er ifølge bogen funda-

mentalisme, som kendes i tre udformninger: den ideologiske, den religiøse og den pseudovidenskabelige. Alle tre hævder, at der findes en definitiv sandhed, som rummer overordnede normer for samfundets indretning. Følgelig skal disse fastlægge værdigrundlag, målsætning, etiske principper og praksisnormer for det sociale arbejde.

Et alternativ til fundamentalismen

I bogen præsenteres et alternativ til sådanne opfattelser af universelle sandheder. Værdigrundlaget for socialarbejde må trække på andre vidensgrundlag. Grundværdierne er individuel værdighed, menneskers lighed i værdighed, social retfærdighed og principper i relation til menneskerettighederne. I bogen argumenteres for, at værdigrundlaget for det sociale arbejde både skal og kan holde til at blive behandlet som almengyldige og bygge på disse grundværdier. Det professionelle mål er at øge den enkeltes magt over egen tilværelse. På grund af det særlige værdigrundlag, formål og vilkår skal den etiske bevidsthed stå centralt i det sociale arbejde.

Det fremhæves at hjælperens og dermed socialarbejderens holdning og værdier betyder noget på flere måder. Det er:

- Respekten for det andet menneske som ligeværdig person,
- Respekten for det som et selvstændigt subjekt for værdier, valg og mål.
- Respekten for personens egen 'indefra'- forståelse af sig selv og sin situation,
- Bestræbelsen på at forstå hvad den anden forstår – at

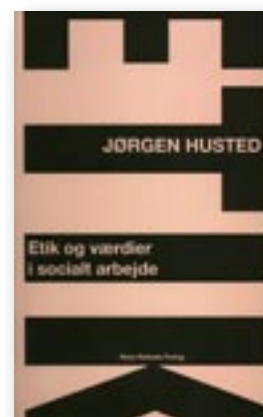
få kendskab til de grunde og mål, der i personens egne øjne gør handlingerne meningsfulde.

Til at bygge bro mellem teori og praksis benyttes den professionsetiske beslutningsmodel (PEM). Kernen er 'Det etiske hjul'. Det etiske hjul har tre dimensioner:

1. Pligter – som indeholder principper om at respektere autonomi, undgå skade og behandle retfærdigt.
2. Konsekvenser – som indeholder principper om at fremme lige muligheder for deltagelse samt ligelig fordeling af ressourcer. Fremme de svagest stilles rettigheder og dækning af basale behov og fremme selvbestemmelse og magt over egen tilværelse.
3. Idealer – som indeholder principper om at handle med integritet, handle med omsorg og handle med dømmekraft. For at være etisk ansvarlig skal en afgørelse baseres på stillingtagen til de relevante grunde for og imod, der viser sig i hver af de tre dimensioner.

En forsvarlig socialarbejdspraksis er en etisk bevidst praksis. Ifølge bogen er godt socialt arbejde således kendetegnet ved etisk bevidsthed. Selve meningen med at reflektere over etiske værdier, principper og regler er at nå frem til etisk forsvarlige valg og handlinger i konkrete praksissituationer.

Bogen er absolut værd at læse og kan være et værdifuldt dokument på de socialpædagogiske arbejdspladser, når udvikling af den socialpædagogiske praksis sættes på dagsordenen. ■

Etik og værdier i socialt arbejde. Af Jørgen Husted. Udkommet på Hans Reitzels Forlag. 280 sider, 298 kroner

SOCIALPÆDAGOGERNE I MEDIERNE

Næsten halvdelen af anbragte børn ender i anbringelse igen
DK-Nyt og Altinget.dk 1. juni

Hver gang der anbringes ti børn uden for hjemmet oplever fem af dem på et tidspunkt at blive sendt hjem igen til far og mor. Og af de fem bliver halvdelen igen anbragt uden for hjemmet. Det viser en analyse af registeroplysninger om anbragte børn, en analyse, som Rockwool Fonden netop har udgivet. 'Det er så hjerteskrærende med de alt for mange brud i anbringelserne. Og jeg synes vi må bruge de her data til sætte langt mere effektivt ind i bestræbelserne på at undgå svingdørsbørn. Det handler om større kvalitet i vurderingerne af hver enkelt anbringelse. Det handler om at styrke udrednings- og visitationsprocessen ved at inddrage socialpædagoger i arbejdet. Og det handler om at finde det rigtige tilbud første gang. Et svingdørsbarn er et for meget – så vi skal styrke arbejdet med at sætte barnets tarv i centrum,' siger Benny Andersen fra Socialpædagogerne.

Når alle kommuner vil klare sig selv – så falder fagligheden
DK-Nyt 31. maj

Socialpædagogernes formand svarer KL-udvalgsformand Anny Winther (V) igen i et åbent brev i debatten om afspecialisering på det sociale område og kalder bl.a. en af hendes udtalelser for uhørt og groft manipulerende: 'Du har udsendt en pressemeddelelse i din egenskab af formand for KL's Social- og Sundhedsudvalg. Her kritiserer du SL's undersøgelse blandt institutionsledere, der blev offentliggjort i tirsdags. Du er selvfølgelig i din gode ret til at være uenig med os i vores fortolkning af resultaterne af undersøgelsen, men da du bruger pressemeddelelsen til at angribe selve undersøgelsens lødighed, vil jeg gerne her rette et par store misforståelser: Du skriver, at 'man kan ikke ud fra undersøgelsen konkludere noget som helst om afspecialisering, fordi undersøgelsen belyser ikke, hvad specialisering egentlig er – eller om den hidtidige udvikling på de konkrete tilbud har været hensigtsmæssig. Nej det gør undersøgelsen helt sikkert ikke! Vi har ikke spurgt lederne om 'afspecialisering'. Vi har blot stillet spørgsmål om hvor mange nye målgrupper, hvert tilbud mod-

tager. Og det gør alle typer af tilbud, over hele linjen. Når alle åbner op for flere typer målgrupper under samme tag, ja så konkluderer vi, at der sker en afspecialisering. Meget simpelt. Du skriver også, at undersøgelsen 'kritiserer' det stigende omfang af hjemtagning af borgere. Nej, det gør undersøgelsen ikke. Den dokumenterer, at hjemtagningen finder sted. Jeg har så i min pressemeddelelse kritiseret konsekvenserne af den udvikling, og det står jeg gerne ved. Når alle kommunerne forsøger at klare sig selv med egne tilbud, ja så falder fagligheden i den specialiserede indsats. Det må alle da kunne forstå – selv KL.

Handicappede børn skal betale for genopretning
15 lokalaviser 31. maj

Det bliver de handicappede børn, der skal finansiere en del af den genopretning, som VKO forleden lancerede en plan for. Et loft på 19.000 kroner om måneden i tabt arbejdsfortjeneste rammer forældre, som er nødt til at passe deres handicappede barn i stedet for at arbejde – og det er helt ugenemtænkt, mener flere handicaporganisationer. 'Det kan betyde, at forældre med handicappede børn mod eget ønske bliver nødt til at lade deres barn vokse op på en døgninstitution. Det er, ved vi alle, meget dyrere end at yde kompensation for lønnen, så det er meget, meget svært at få øje på den økonomiske gevinst. Man sparer ét sted for så at øge udgifterne et andet. Det virker fuldstændig uigenomtænkt,' siger Socialpædagogernes næstformand Marie Sonne.

Tekniske fag giver bedre løn – Kirsten Nissen i P1 debat
P1 Formiddag 28. maj

Det kan bedre betale sig at arbejde med teknik end med mennesker. Det er en af konklusionerne i den rapport, som Lønkommissionen har offentliggjort fredag. Selvom det er en nedslående besked, så er formanden for socialpædagogerne Kirsten Nissen alligevel glad for rapporten. 'Nu har vi fået dokumenteret, at kvinderne taber lønkampen,' siger hun. Pædagoger, socialpædagoger og sygeplejersker tjener omkring 30

procent mindre end ansatte i sammenlignelige fag domineret af mænd. 'I dag er der mellem 100-150.000 kroners lønforskel om året mellem en kvindelig socialpædagog og for eksempel en diplomuddannet ingeniør i en kommune. Det fatter jeg ikke. Der er ingen forklaring på den forskel andet end, at vi som samfund vægter arbejde med teknik højere end arbejde med mennesker,' siger Kirsten Nissen.

Kirsten Nissen på TV2 News om Lønkommissionen
TV2 News 28. maj

Kirsten Nissen var torsdag den 27. maj i TV2 News om Lønkommissionen og dens resultater.

Den lille forskel er kæmpestor
Jyllands-Posten den 28. maj

Fælles kronik af Kirsten Nissen, Henning Pedersen, Bettina Post og Grethe Christensen.

I dag kommer Lønkommissionen med sin rapport, og den viser desværre, at Leif Hartwells ord endnu gælder. Uanset uddannelsesniveau, er det stadig sådan, at hvis du uddanner dig til et mandefag, får du en højere løn, end hvis du uddanner dig til et kvindelig fag. Lønnen for et fag er mindre, jo flere kvinder, der er ansat. Og omvendt: Jo flere mænd, der er i et fag, jo højere løn gives der. Mænd tjener over 20 pct. mere end kvinder, selv om begge arbejder i det offentlige. Sådan er det i Danmark anno 2010. Løngabet mellem mænd og kvinder, som har uddannet sig lige længe, er størst for de mellemlange videregående uddannelser – professionsuddannelserne. Kvindedominerede fag som pædagog, socialpædagog, sygeplejerske eller socialrådgiver får lønmæssigt mindst ud af deres uddannelse. For tusindvis af kvinder betaler uddannelse sig kun i viden, men ikke i penge. Det gælder både, når man sammenligner med mandedominerede fag af samme uddannelseslængde, og når man sammenligner med grupper med kortere eller længere uddannelse. Det gælder også, når man ser på den månedlige lønseddel, og når man ser på lønnen over et livsforløb. Lønkommissionens rapport dokumenterer det, vi vidste i forvejen: Det danske

arbejdsmarked er stærkt kønsopdelt – kvinder og mænd arbejder i hver sin sektor, i hver sine brancher, med hver sit fag, og det er mændene, der scorer den lønmæssige gevinst af kønsopdelingen!

KL afviser undersøgelse
Danske Kommuner 27. maj

Der sker et tab af ekspertise, når kommunerne samler borgere med forskellige handicap i de sociale botilbud. Sådan lyder udmeldingen fra forbundet Socialpædagogerne, der har foretaget en undersøgelse blandt botilbuddenes ledere. Men undersøgelsen er både overfladisk og vildledende, mener Anny Winther (V), formand for KL's social- og sundhedsudvalg. 'Man kan ikke ud fra undersøgelsen konkludere noget som helst om afspecialisering. Undersøgelsen belyser ikke, hvad specialisering egentlig er – eller om den hidtidige udvikling på de konkrete tilbud har været hensigtsmæssig,' konstaterer udvalgsformanden.

Institutioner mister ekspertise
Danske Kommuner 25. maj

Der er ved at ske en afspecialisering på det specialiserede sociale område. Det viser en ny undersøgelse fra Socialpædagogerne. 'Vi har længe hørt på vandrørerne, at kommunerne hjemtager borgere til egne tilbud, og at de i stigende omfang klumper dem sammen i egne tilbud. Så afspecialiseringen har foregået længe. Nu har vi dokumenteret det, og det er helt sikkert en udvikling vi vil følge med de kritiske briller på næsen,' lover Kirsten Nissen.

Kommission: Kvinder taber lønkapløbet
Ritzau og 29 medier 25. maj

Kvinder taber lønkapløbet i den offentlige sektor, fordi det bedre kan betale sig at arbejde med teknik end med mennesker. Sådan lyder konklusionen i den længe ventede rapport fra Lønkommissionen, som Berlingske Tidende er kommet i besiddelse af. Rapporten viser, at pædagoger, socialpædagoger og sygeplejersker tjener omkring 30 procent mindre end ansatte i sammenlignelige fag

domineret af mænd – eksempelvis kommunalt ansatte bygningskonstruktører og diplomingeniører. Det får nu fagbevægelsen til at kræve en plan for ligeløn ved de næste overenskomstforhandlinger. 'Ved næste års forhandlinger skal vi have en 2020-plan for, hvordan vi sikrer ligeløn. Og der kommer pres på politikerne for at afsætte en ekstra pose penge, for det er ikke en opgave, vi kan løfte alene,' siger Kirsten Nissen, formand for socialpædagogerne.

Botilbud afspecialiseres

Handicapportalen 26. maj

Botilbud bliver afspecialiserede og skal i stigende grad rumme flere, meget forskellige målgrupper, viser en ny undersøgelse som Socialpædagogerne netop har gennemført blandt 522 ledere på specialiserede sociale tilbud. Undersøgelsen dokumenterer, at der er tegn på en generel afspecialisering, skriver SL i en pressemeddelelse. Her ses også tydelige tegn på, at kommunerne forsøger at blive mere selvforsynende når det handler om sociale tilbud til deres borgere.

Borgmestre har selv ansvar for galoperende milliardudgifter

Ugbrevet Mandag Morgen 25. maj

Landets borgmestre til en vis grad selv er skyld i de eksploderende milliardudgifter på det specialiserede sociale område. De forsøger at stikke snablen i hinandens pengekkasser, når de sælger pladser på bo- og behandlingstilbud på tværs af kommunegrænserne ved at regne en masse ekstra administrative omkostninger ind i prisen. Køberkommunen betaler således ikke kun for de administrative udgifter, som direkte vedrører behandlingscenteret. Rådhusene bruger med andre ord specialområdet til at tørre udgifter af på andre kommuner, og det er med til at øge de samlede udgifter på området fra knap 40 milliarder i 2008 til de nuværende 45 milliarder kr. Det dokumenterer den hidtil største undersøgelse af sin art på det specialiserede område. 522 ledere fra bl.a. døgninstitutioner, sociale botilbud og krisecentre har deltaget i undersøgelsen, som socialpædagogerne har lavet. 'Det er jo helt vanvittigt,' siger formanden for

socialpædagogerne, Kirsten Nissen: 'Hvis de stigende takster førte til, at handicappede fik nogle bedre og mere kvalitative tilbud, kunne jeg forstå det. Men det er jo ikke tilfældet.' Undersøgelsen viser, at de sociale tilbud, der har øget taksterne de seneste tre år i træk, i snit har 58 pct. Borgere fra andre kommuner: det giver sælgerkommunerne flere penge i kassen, da regningen bliver betalt af andre kommuners pengekasse. til sammenligning har de sociale tilbud, der ikke har haft takststigninger i et eneste af de seneste tre år, blot 36 pct. udenbys borgere. undersøgelsen dokumenterer også, at de sociale institutioner nu for alvor kan mærke konsekvenserne af den blot tre år gamle strukturreform. Hele området er præget af en stor grad af afspecialisering. Alle typer af sociale tilbud forsøger at åbne op for mange forskellige målgrupper: det betyder, at folk med vidt forskellige behov for hjælp som eksempelvis autister, hjerneskadede og svært udadreagerende nu bliver sat sammen i samme sociale tilbud i et omfang, som ikke er set tidligere.

Afspecialisering i gang på landets sociale tilbud

DK-Nyt og Altinget.dk 25. maj

Et botilbud skal ikke længere kun kunne rumme én gruppe mennesker med handicap, mange af dem oplever i stigende grad, at de skal kunne rumme flere og meget forskellige målgrupper. Det viser en undersøgelse Socialpædagogerne netop har gennemført blandt 522 ledere på specialiserede sociale tilbud. 'Undersøgelsen dokumenterer den afspecialisering, vi længe har talt om,' siger Socialpædagogernes formand Kirsten Nissen. Undersøgelsen blandet lederne af botilbud, institutioner for børn og unge og andre tilbud til specialiserede sociale tilbud viser klare tegn på en generel afspecialisering. Og i den sammenhæng også tydelige tegn på, at kommunerne i høj grad forsøger at blive mere selvforsynende når det handler om sociale tilbud til deres borgere. Lederne giver i undersøgelsen klart udtryk for, at udvidelsen af målgrupperne ikke sker på baggrund af faglige hensyn; En tredjedel af lederne oplever pres fra hjemkommunen til at tage flere målgrupper ind. Og en tredjedel af

lederne peger på, at de må tage flere målgrupper ind, da der i mindre grad er efterspørgsel på deres tidligere specielle kompetencer.

Institutioner mister ekspertise

Danske Kommuner 25. maj

Der er ved at ske en afspecialisering på det specialiserede socialområde. Det konstaterer fagforbundet Socialpædagogerne på baggrund af en undersøgelse blandt 522 botilbudsledere. Flertallet peger på, at botilbuddene ikke længere er for beboere med et særligt handicap. Mange tilbud skal kunne rumme flere og meget forskellige målgrupper. En stor del af lederne føler desuden, at udviklingen er sket af økonomiske hensyn, ikke faglige.

'Vi har længe hørt på vandrørerne, at kommunerne hjemtager borgere til egne tilbud, og at de i stigende omfang klumper dem sammen i egne tilbud. Så afspecialiseringen har foregået længe. Nu har vi så dokumenteret det, og det er helt sikkert en udvikling, vi vil følge med de kritiske briller på næsen,' lover Socialpædagogernes formand Kirsten Nissen.

Kirsten Nissen om Lønkommissionens rapport

P1 Morgen og Update 25. maj

Lønkommissionens rapport er blevet lækket til pressen før den officielle offentliggørelse på fredag. I den anledning bliver Kirsten Nissen interviewet til P1-morgen om de centrale konklusioner i rapporten, nemlig at kvinder har et markant løn efterslæb, og at det især er på pædagogområdet, det ser skidt ud. 'Det er en nedvurdering af kvinden som arbejdskraft.' Hun er glad for, at rapporten nu slår fast hvad hun længe har vidst. 'Nu har vi fået det dokumenteret, så nu kan vi arbejde politisk på at få det ændret,' siger Kirsten Nissen blandt andet.

Kommission: Kvinder taber lønkapløbet

Berlingske Tidende 25. maj

Så er det slået fast: Kvinder taber lønkapløbet i den offentlige sektor, fordi det bedre kan betale sig at arbejde med teknik end med mennesker. Sådan lyder konklusionen i den

længe ventede rapport fra Lønkommissionen, som Berlingske Tidende er kommet i besiddelse af. Rapporten viser, at pædagoger, socialpædagoger og sygeplejersker tjener omkring 30 procent mindre end ansatte i sammenlignelige fag domineret af mænd – eksempelvis kommunalt ansatte bygningskonstruktører og diplomingeniører. Det får nu fagbevægelsen til at rasle med konfliktvåbnet og kræve en plan for ligeløn ved de næste overenskomstforhandlinger.

'Ved næste års overenskomstforhandlinger skal vi have en 2020-plan for, hvordan vi sikrer ligeløn. Og der kommer pres på politikerne for at afsætte en ekstra pose penge, for det er ikke en opgave, vi kan løfte alene,' siger Kirsten Nissen, formand for socialpædagogerne.

KREDSNYT

NORDJYLLAND

Cafemøder for familieplejere

Møderne afholdes 2. juni og 24. november hos Socialpædagogerne, Skansevej 90B, 9400 Nørresundby fra kl. 9-12. Som noget nyt vil vi afholde Cafemøder i 2010. Indhold vil være aktuelle emner og ellers et rum til udveksling af løst og fast. Der er ikke tilmelding til møderne, så bare mød op!

Sommerudflugt til Livø – en ø i Limfjorden**21. august kl. 8.30 – 21.00**

Mødested: Gartneriet Kantine, Viren 14, Vodskov. Kl. 8.30 Morgenkaffe 'Gartneriet Kantine' Viren 14 (Hammer Bakker) Vodskov. Kl. 9.30 Afgang med bus til Rønbjerg. Kl. 11.00 Afgang med færgen til Livø. Kl. 12.30 Frokost på Livø Kro (- drikkevarer). Kl. 13.30 Guidet tur Livø rundt. Kl. 15.30 Afgang med færgen til Rønbjerg. Kl. 17.30 Ankomst til Gartneriet og grill aften. Pris: Voksen: 125 kr. Børn under 12 år: 50 kr. Tilmelding senest den 9. august, med navn, cpr. nr. og alder på børn, til Socialpædagogerne Nordjylland, Skansevej 90B,

9400 Nørresundby, tlf. 7248 6100 eller mail: nordjylland@sl.dk

NORDSJÆLLAND

Familieplejearrangement – Lønholdtag**19. juni kl. 10.30 – 15.30**

Familieplejen Fredensborg, Kongevejen 47, 3480 Fredensborg. Arrangement for plejebørn og deres familier. Medlemmer af Socialpædagogerne og deres plejebørn er også inviteret. Se invitationen på: www.ffa.dk Tilmelding til info@ffa.dk eller tlf. 4846 0800.

Informationsmøde om efterløn**22. juni kl. 12.30 – 14.30**

UCC Nordsjælland, Carlsbergvej 14, 3400 Hillerød. Kredsen afholder et informationsmøde om efterløn. Nogle af de spørgsmål du vil kunne få svar på er – Hvor meget får man i efterløn? Hvilken indflydelse har pensionsopsparinger på efterlønnen? Den skattefri præmie? Kan man arbejde når man er på efterløn? Hvordan får man et efterlønsbevis? Det er nogle af de spørgsmål som medarbejdere

fra vores efterlønsteam vil komme ind på i løbet af mødet. Af hensyn til antal pladser skal vi bede dig om at tilmelde dig hvis du ønsker at deltage i mødet. Tilmelding senest mandag den 21. juni til nordsjaelland@sl.dk

Ekstraordinær generalforsamling**22. juni kl. 15.00 – 17.00**

UCC Nordsjælland, Carlsbergvej 14, 3400 Hillerød. Kredsen afholder ekstraordinær generalforsamling. Kom og tilkendegiv din mening – stil krav til overenskomsten. Det er her hvor kravene til den kommende overenskomst skal rejses. Hvilke krav mener du, at Socialpædagogerne skal rejse til OK 2011.

STORSTRØM

Familieplejernes Dag i kreds Storstrøm**1. september kl. 9.00 – 14.30**

3 F's lokaler, Vingevej 1, 4760 Vordingborg. Generalforsamling i netværket for familieplejere i kreds Storstrøm. Netværkets vedtægter kan læses på kredsens hjemmeside, www.sl.dk/storstrom under fanebladet Fami-

lieplejere. Benny Andersen, næstformand hos Socialpædagogerne, fortæller om den aktuelle status på familieplejeområdet. Der bliver tid til debat med Benny. Vi giver en sandwich til frokost. Charlotte Rohde Larsen fra Psykinfo fortæller om centrets arbejde, og hvad man som familieplejer kan bruge centret til. Arrangementet er gratis for medlemmer. Ikke medlemmer opkræves kr. 150,-. Medlemmer fra kreds Midtsjælland er velkomne. Tilmelding senest den 18. august til storstroem@sl.dk eller www.sl.dk/storstrom

ØSTJYLLAND

Ekstraordinær generalforsamling**15. juni kl. 16.00 – 19.00**

LO Århussalen, Skt. Knuds Torv 3, 8000 Århus C. Dagsorden: 1. Velkomst ved kredsformand Verne Pedersen 2. Valg af dirigent og referent 3. Valg af stemmetællere 4. Behandling af indkomne forslag vedrørende OK 2011 5. Eventuelt. Af hensyn til forplejningen er tilmelding nødvendig. Tilmelding senest den Mandag den 7. juni til Oestjylland@sl.dk eller på telefon 7248 6300.

Aflastningskonference

27. og 28. oktober 2010 Comwell i Middelfart

Teori der virker i praksis

Neuropædagogik ved John Zeuthen og Marte Meo ved Jytte Birk Sørensen

Granbohus og Danahus holder workshops om hvordan metoderne kan bruges i praksis

Freddy Meyer kommer som morgenvækker og siger noget om hvordan vi kan
'Gå gladere hjem fra arbejde end da vi kom!'

Tilmeldingsfrist: 24. september 2010

Tilmelding og yderligere information på www.sl.dk/aflastning

KALENDER

Omtale i vores aktivitetskalender må højst fylde 50 ord, dvs. arrangementets titel, tid og sted, deltagerbetaling, optagelseskriterier og frister.

Medlemmernes pensionsordning – overblik og indsigts Introduktionskursus for tillidsrepræsentanter

Kurset er for tillidsrepræsentanter og -suppleanter, ansatte og bestyrelsesmedlemmer i de faglige organisationer samt andre, som har brug for viden om den pensionsordning, de og deres kolleger har i PKA.

Vi tilbyder en gennemgang, som giver et indblik i hvordan pensionsordningen er sammensat. PKA betaler kursus- og rejseudgifter. Kurset betragtes som led i de faglige organisationers egen uddannelse af tillidsrepræsentanter. Deltagerne kan derfor forvente at få tjenestefrihed efter gældende regler. Pensionskassen refunderer tabt arbejdsfortjeneste efter aftale mellem PKA og den faglige organisation. Kurset varer en dag, og i 2010 tilbyder vi 6 kurser rundt omkring i landet. Læs mere på www.pka.dk under 'Pensionskasserne' og 'Møder og kurser'. Her kan du også se, hvordan du tilmelder dig.

16. – 17. september Recovery-konference

Om pædagogikken i socialpsykiatrien: Om blandt andet recovery i praksis, bruger-positioner og værdier og praksis i recovery-orienterede organisationer og tilbud. Sted: Comwell Rebild Bakker, Skørping. Arrangør: UC Nordjylland og UC Syddanmark. Pris: Mellem 1.375-3.505. Læs mere på www.ucsyd.dk, klik på 'Efter- og videreuddannelse' og derefter på 'Efter- og videreuddannelse, UC Syd'

27. august kl 9.00 – 15.30 Temadag: Konflikt uden konfrontation

Psykolog Bo Hejlskov står for temadagen, som er en del af Projekt Vold som Udtryksform. Her bliver deltagerne gennem oplæg og metoder klædt fagligt på til at undgå vold og trusler i temaer som Personalets tænkning om brugeren, Konflikter og metoder, Tilgangen til konflikter, Kravtilpasning, Rogivende håndtering (Low Arousal-metoden blandt andet) og Afledning. Arrangør: Socialt Udviklingscenter SUS. Sted: Hotel Radisson Blu Scandinavia Amager Boulevard 70 2300 København S. Pris: 575 kr. inkl. materialer og forplejning. Tilmelding senest 2. august på www.sus.dk under Arrangementer

9. september kl. 9.30 – 16.00 Konference: De Utrolige År med Carolyn Webster-Stratton

Konference, hvor Carolyn Webster-Stratton fortæller om de evidensbaserede programmer, hun har forsket i og udviklet gennem de seneste 25 år. Programserien De Utrolige År har til formål at øge trivslen i familier med børn, som har en udadreagerende og vanskelig adfærd. Målgruppen for De Utrolige År er børn og familier med børn i alderen 0-12 år. Programmerne i De Utrolige År er rettet mod henholdsvis forældrene, de professionelle omkring børnene og endelig børnene selv. De Utrolige År kan med andre ord anvendes i en helhedsorienteret social indsats. Arrangør: Servicestyrelsen. Sted: Radisson Blu H.C. Andersen Hotel, Odense. Pris: 600 kr. Se mere på www.servicestyrelsen.dk

29. september kl. 9.30 – 16.30 Konference: Fremtidens døgninstitutioner

Målgruppen for konferencen er døgninstitutioner, kommunale politikere, kommunale medarbejdere og ledere med driftsansvar for døgninstitutioner og ansvar for indsatsen overfor udsatte børn og unge. Interesseorganisationer og andre interessenter på

området. Socialpædagogerne ønsker at sætte et tiltrængt fokus på døgninstitutionsområdet – på indholdet, på mulighederne og på udviklingspotentialerne. Hvad vil samfundet, ministeriet, de folkevalgte, kommunerne, medarbejderne og børnene med døgninstitutionerne fremover? Hvordan sikrer vi en optimal kvalificeret faglig indsats på døgninstitutionerne? Sted: Odense Congress Center, Ørbækvej 350, 5220 Odense SØ. Pris: 750 kroner. Arrangør: Socialpædagogerne. Tilmeldingsfristen er onsdag den 25. august 2010.

SOCIALPÆDAGOGERNES KLAGENÆVN

Hvis du vil klage...

Hvis du mener, at der er begået fejl eller forsømmelser ved behandling af din sag – enten i kredsen eller i forbundet – kan du få din klage behandlet af Socialpædagogernes Klagenævn.

For at Socialpædagogernes klagenævn kan behandle en sag, skal du først have udnyttet det interne klagesystem i Socialpædagogerne. Sagen må endvidere ikke være rejst ved domstolene.

Klagenævnet består af en dommer samt to medlemmer af Socialpædagogerne. Nævnet er uafhængigt af Socialpædagogerne og nævnets udtalelser er vejledende.

Hvad kan du klage over:

Du kan klage over sagsbehandlingen i Socialpædagogernes i individuelle medlemssager, hvor du som medlem har en væsentlig, individuel interesse. En individuel medlemssag er eksempelvis en afskedigelsessag, en arbejdsskadesag, en social sag eller en lønsag, hvor Socialpædagogerne har bistået dig.

Du kan ikke klage over forbundets kollektive interessevaretagelse, eksempelvis overenskomstresultat, eller generelle fagpolitiske beslutninger truffet af forbundet.

Klagevejledning:

Ved sagens afslutning vil du modtage en klagevejledning fra Socialpædagogerne. I forbindelse med indgåelse af indivi-

duelle lønftaler vil du ikke modtage en klagevejledning. Du har dog fortsat mulighed for at klage over Socialpædagogernes bistand i forbindelse med indgåelse af lønftaler.

Klagefrist:

Din klage skal være Socialpædagogerne/Klagenævnet i hænde senest fire uger efter at du har modtaget afgørelsen. I forbindelse med individuelle lønftaler er der ingen klagefrist.

Kreds niveau:

Hvis du vil klage over fejl og forsømmelser i forbindelse med en sag, der er behandlet i kredsen, skal du først klage til kredsbestyrelsen.

Forbunds niveau:

Hvis du er utilfreds med kredsbestyrelsens afgørelse, kan du herefter klage til Socialpædagogernes Forretningsudvalg.

Klagenævn:

Såfremt du er utilfreds med Forretningsudvalgets afgørelse, kan du klage til Socialpædagogernes Klagenævn. Klagenævnet har adresse udenfor Socialpædagogerne og din skriftlige klage skal derfor sendes til:

Socialpædagogernes Klagenævn
c/o landsdommer Tine Vuust
Østre Landsret
Bredgade 59
1260 København K

Ytringspligt

Af Allan Andersen,
forstander

Jeg vælger i denne PRIK at fokusere på en gammel travet, der tilsyneladende er evig aktuel: I Danmark har vi ytringsfrihed – eller har vi?

Der er lavet endnu en undersøgelse om de offentligt ansattes lyst til at udtale sig. I forgangne uge kom det frem, at 51 procent af medlemmerne i FTF frygter negative konsekvenser, hvis de bruger deres grundlovssikrede ret til at udtale sig.

Tallet i sig selv – at hver anden funktionær i FTF har en grundlæggende angst for at udtale sig om forhold i det offentlige generelt eller på deres arbejdsplads – er stærkt bekymrende. Og der er ingen grund til at tro, det står bedre til inden for det socialpædagogiske område.

Tingene hænger sammen. Der er i dag lavkonjunktur med et stigende pres på de offentlige budgetter. De ansatte er pressede, ledelsen er presset og ikke mindst politikerne er pressede.

Det er ikke god tone at kritisere politikerne og ledelsen, der skal udmønte upopulære besparelser. De ansatte frygter for repressalier lige fra en kammeratlig samtale over advarsler til afskedigelser i den sidste ende. Det virker urimeligt, at der ikke er plads til offentlig kritik.

Temaet ytringsfrihed hænger sammen med etik og værdier. I enhver kommune har man udarbejdet et værdisæt. Der er mange fine ord om åbenhed, synlig kommunikation, kreativitet, troværdighed med videre. Er det blot fine ord pakket ind i farvestrålende foldere på glittet papir?

Jeg savner et opgør med værditænkningen. Der er ikke noget, der forhindrer at få ord som ordentlighed og ytringspligt ind i et værdigrundlag.

Jeg vil gå så vidt at foreslå en ændring af Grundloven. Det kræver en revision af ytrings-

friheden erstattet af – eller suppleret med – ytringspligten og sat ind i Grundloven.

Vi har alle sammen interesse i, at ytringsfriheden og ytringspligten er til stede.

I Socialpædagogerne har der gennem de seneste år været fokus på forskellige arbejdspladser, hvor forholdene for brugerne har været stærkt kritisable. Hvis ikke velmenende mennesker havde taget disse sager op, ville forholdene ikke have forandret sig. Vi skal ikke bruge disse sager til at dunke hinanden i hovederne, men vi skal bruge dem til at gøre det bedre for de udsatte, som vi får lov til at betjene.

Derfor skal de ansatte udtale sig om forhold på arbejdspladsen, de skal udtale sig om konsekvenserne af besparelser, de skal udtale sig om, hvad den og den handling vil medføre i tab af livskvalitet for brugerne. De øverste ledere og politikerne bør takke disse øjenåbnere i stedet for at true med sanktioner.

Det er rigtig dårlig ledelse, når de primitive instinkter kommer frem i form af negative sanktioner. Og det er veldokumenteret, at dårlig ledelse har en negativ indflydelse på den enkelte arbejdsplads. Hertil kommer lavere produktivitet, et invaliderende og angstfyldt arbejdsmiljø og i den sidste ende en høj personaleomsætning.

I stedet for at forsøge at ramme dem, der bruger deres grundlovssikrede ret til ytringsfrihed, burde der være mere fokus på dem, der udmønter negative sanktioner. I mange tilfælde vil de være dyrere på bundlinjen end de første. ■

Allan Andersen er forstander og formand for socialpædagogerne Landsdækkende Ledersektion.

- Hvornår har du sidst afholdt dig selv fra at sige din mening om kritisable forhold enten for borgerne eller på arbejdspladsen – og hvorfor?
- Hvordan bliver vi som faggruppe bedre til at råbe vagt i gevær, når noget er for galt?
- Hvilke gode erfaringer har du med at sige fra og gå imod? Og hvordan kunne du få flere?

**Deltag i debatten på
socialpaedagogen.dk/prik**